

Samoprocjena kompetentnosti, odgovornosti i zadovoljstva na radu edukacijskih rehabilitatora

---

Putnik, Lea

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences / Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:158:265515>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-17**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Education and Rehabilitation Sciences - Digital Repository](#)

Sveučilište u Zagrebu
Edukacijsko-rehabilitaciji fakultet

Diplomski rad
Samoprocjena kompetentnosti, odgovornosti i zadovoljstva na
radu edukacijskih rehabilitatora

Lea Putnik

Zagreb, lipanj, 2024.

Sveučilište u Zagrebu
Edukacijsko-rehabilitaciji fakultet

Diplomski rad
Samoprocjena kompetentnosti, odgovornosti i zadovoljstva na
radu edukacijskih rehabilitatora

Lea Putnik

prof. dr. sc. Lelia Kiš-Glavaš

Zagreb, lipanj, 2024.

Izjava o autorstvu rada

Potvrđujem da sam osobno napisala rad *Samoprocjena kompetentnosti, odgovornosti i zadovoljstva na radu edukacijskih rehabilitatora* i da sam njegova autorica.

Svi dijelovi rada, nalazi ili ideje koje su u radu citirane ili se temelje na drugim izvorima jasno su označeni kao takvi te su adekvatno navedeni u popisu literature.

Ime i prezime: Lea Putnik

Mjesto i datum: Zagreb, lipanj 2024.

ZAHVALE...

Samoprocjena kompetentnosti, odgovornosti i zadovoljstva na radu edukacijskih rehabilitatora

Studentica: Lea Putnik

Mentorica: prof. dr. sc. Lelia Kiš-Glavaš

Studijski program i modul: Edukacijska rehabilitacija; Rehabilitacija, sofrologija, kreativne i art/ekspresivne terapije

SAŽETAK

Nažalost, područja kompetentnosti, odgovornosti na radu i zadovoljstva na radu kod stručnjaka edukacijskih rehabilitatora su nedovoljno istraživana. Stoga je cilj ovog istraživanja bio, kroz samoprocjenu, dobiti uvid u kompetentnost, osjećaj odgovornosti na radu te zadovoljstva na radu edukacijskih rehabilitatora u Republici Hrvatskoj.

Iako su sudionici istraživanja iskazali srednje zadovoljstvo fakultetskim obrazovanjem, iskazali su i visoku razinu kompetencija u pružanju podrške i u razumijevanju emocija drugih. Sveukupno su pokazali visok osjećaj odgovornosti, a kod samoprocjene zadovoljstva na radu, najveće zadovoljstvo je bilo iskazano prema odnosima s korisnicima i suradnicima.

Rezultati istraživanja pokazuju i da postoji pozitivna korelacija između samoprocijenjene kompetentnosti, osjećaja odgovornosti i zadovoljstva na radu.

Stručnjaci edukacijski rehabilitatori su ukazali na potrebu za kontinuiranim usvajanjem i razvojem širokog raspona kompetencija, od kojih se najviše ističu komunikacijske i socijalne vještine potrebne za uspješnu suradnju s roditeljima i obitelji korisnika edukacijsko-rehabilitacijskih usluga, suradnicima i ostalim stručnjacima.

Ovo istraživanje i njegovi rezultati daju poticaj za daljnja istraživanja u navedenim područjima kako bi se utvrdila postojeća i povećala sveukupna kvaliteta osobnog i profesionalnog života stručnjaka edukacijskih rehabilitatora.

Ključne riječi: edukacijski rehabilitatori, samoprocjena, kompetencije, odgovornost na radu, zadovoljstvo na radu

SUMMARY

Unfortunately, the areas of competence, professional responsibility and job satisfaction among educational rehabilitators have been insufficiently researched. Therefore, the aim of this study was to gain insight into the self-assessed competence, sense of professional responsibility, and job satisfaction of educational rehabilitators in the Republic of Croatia.

Although participants expressed a moderate satisfaction with their university education, they also had high self-assessment scores regarding competence in providing support and understanding the emotions of others. Overall, they reported a high sense of responsibility and in their self-assessment of job satisfaction, the highest satisfaction score was in relation to relationships with clients and colleagues.

The results of the study also show that there is a positive correlation between self-assessed competence, a sense of professional responsibility, and job satisfaction.

Educational rehabilitators pointed out the need for continuous acquisition and development of a wide range of competencies, with communication and social skills being the most prominent. These skills are necessary for successful collaborations with the clients' parents and families, as well as colleagues and other professionals.

The results of this study encourage further research in the mentioned areas in order to determine the existing gaps and to increase the overall quality of the personal and professional lives of educational rehabilitators.

Keywords: educational rehabilitators, self-assessment, competencies, professional responsibility, job satisfaction

Sadržaj

1.	Uvod.....	1
1.1.	Edukacijsko-rehabilitacijska djelatnost.....	2
1.1.1.	Studij Edukacijske rehabilitacije.....	4
1.1.2.	Edukacijski rehabilitator- „profesionalni pomagač“.....	4
1.2.	Kompetencije	5
1.2.1.	Kompetencije edukacijskih rehabilitatora.....	6
1.3.	Odgovornost na radu edukacijskih rehabilitatora.....	8
1.4.	Zadovoljstvo na radu.....	10
1.4.1.	Zadovoljstvo na radu edukacijskih rehabilitatora.....	11
2.	Problem istraživanja.....	12
2.1.	Cilj istraživanja	12
2.2.	Problemska pitanja	13
3.	Metode istraživanja.....	15
3.1.	Uzorak sudionika istraživanja	15
3.2.	Opis anketnog upitnika.....	22
3.3.	Način provođenja istraživanja.....	24
3.4.	Metode obrade podataka	24
4.	Rezultati istraživanja.....	25
4.1.	Deskriptivna obrada podataka.....	25
4.2.	Korelacijska obrada podataka	38
4.3.	Komparacijska obrada podataka	40
4.4.	Kvalitativna analiza odgovora na pitanja otvorenog tipa.....	54
4.5.	Rasprava.....	58

4.5.1.	Rasprava o deskriptivnim rezultatima	59
4.5.2.	Rasprava o korelacijskim rezultatima	61
4.5.3.	Rasprava o komparacijskim rezultatima	62
5.	Zaključak.....	64
6.	Literatura.....	67

1. Uvod

Početak 20. stoljeća, edukacijska rehabilitacija započela je svoj razvoj kao mlada znanost, suočavajući se s mnogim izazovima koji su općenito povezani s izgradnjom profesionalnog identiteta i priznanja. Poput mnogih drugih znanosti i edukacijska rehabilitacija je bila osporavana u različitim aspektima svojeg rada. Ti se problemi danas nastoje prevladati kroz istraživanja, objavljivanje radova i praktično djelovanje (Stančić 2001, prema Mudronja, 2019). Danas se edukacijska rehabilitacija smatra ključnim zvanjem u pružanju podrške i unapređenju kvalitete života djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom. Napredak korisnika doprinosi osobnom i profesionalnom zadovoljstvu stručnjaka edukacijskih rehabilitatora. Međutim, osim pozitivnih aspekata, sve veći broj istraživanja ističe negativne strane rada s kojima se suočavaju stručnjaci (Mudronja, 2019). Zbog toga je autorica Mudronja (2019) provela kvalitativno istraživanje uz pomoć polustrukturiranog intervjua kod stručnjaka edukacijskih rehabilitatora zaposlenih u sustavu odgoja i obrazovanja s ciljem dobivanja uvida u čimbenike koji doprinose pojavi profesionalnog stresa te dobivanja uvida u iskustvo profesionalnog stresa.

Ako dublje razmišljamo o ili istražujemo određeno zvanje i stručnjake, postavljaju se pitanja o povijesti, obrazovanju, znanstvenom/praktičnom radu te drugim aspektima zvanja. Fokusiranjem na djelovanje stručnjaka u praksi, to se zvanje neraskidivo povezuje s određenim radnim mjestom (Grgić, 2018).

Edukacijski rehabilitatori obavljaju raznolike i složene profesionalne uloge. Mnoštvo zadataka koje obavljaju, izazovi s kojima se suočavaju i odgovornosti koje preuzimaju često nepovoljno utječu na njihovo cjelokupno psihofizičko zdravlje (Bouillet, 2010, Kudek-Mirošević i Granić, 2014, prema Mudronja, 2019), a razina psihofizičkog zdravlja isto tako može utjecati na uspješno izvršavanje zadataka i izazova. Kako bismo osigurali uspješno izvršavanje zadataka, najracionalnije je kombinirati kompetencije iz formalnog obrazovanja s kompetencijama prilagođenim potrebama radnog mjesta (Grgić, 2018), a nedostatak odgovarajuće podrške i pomoći stručnjacima edukacijskim rehabilitatorima rezultirat će smanjenom kvalitetom edukacije i rehabilitacije djece s teškoćama u razvoju (Stančić i Kudek Mirošević, 2001, Kudek-Mirošević i Granić, 2014, prema Mudronja, 2019) te osoba s invaliditetom.

U ovom će se radu tako govoriti o kompetentnosti stručnjaka edukacijskih rehabilitatora, njihovoj odgovornosti na radu i zadovoljstvu na radu kako bi se dobio uvid u njihovu perspektivu te kako bismo dobili uvid u prikaz radnog mjesta stručnjaka edukacijskog rehabilitatora s obzirom na kompetencije te radne obaveze i odgovornosti koje njihovo radno mjesto zahtijeva. Svrha samoprocjene navedenih aspekata od velike je važnosti kako bismo na temelju najnovijih podataka i spoznaja kontinuirano unapređivali struku i podizali kvalitetu usluga unutar struke.

1.1. Edukacijsko-rehabilitacijska djelatnost

„Edukacijsko-rehabilitacijska djelatnost je sustav pojedinačno ili skupno usmjerenih stručnih postupaka, metoda, intervencija, terapija, programa i aktivnosti utemeljen na načelima i spoznajama edukacijsko-rehabilitacijske znanosti i prakse, a obavlja se s ciljem unapređenja i/ili zadržavanja funkcionalnih sposobnosti i razvoja individualnih potencijala, stjecanja akademskih, socijalnih, životnih znanja i vještina, pozitivnih životnih navika, radnog i profesionalnog osposobljavanja/rehabilitacije, unapređenja životnog okruženja i socijalne uključenosti te kvalitete mentalnog zdravlja i kvalitete života u svrhu prihvaćanja, samoostvarenja i izjednačavanja mogućnosti.“ (Zakon o edukacijsko-rehabilitacijskoj djelatnosti, NN 18/22).

Prema Zakonu o edukacijsko-rehabilitacijskoj djelatnosti (NN 18/22), edukacijsko-rehabilitacijska djelatnost obuhvaća:

- rano otkrivanje
- edukacijsko-rehabilitacijsku dijagnostiku i procjenu
- izradu edukacijsko-rehabilitacijskog nalaza, mišljenja i preporuka
- edukacijsko-rehabilitacijsko planiranje
- provođenje metoda, programa, intervencija i aktivnosti
- edukacijsko-rehabilitacijsko savjetovanje
- provođenje razumnih prilagodbi životnih okruženja
- evaluaciju
- razvoj novih metoda
- osnaživanje i podršku

- intervenciju i edukaciju
- zastupanje i zagovaranje
- osmišljavanje i provođenje sigurnosnih protokola te promoviranje zdravih stilova života, mentalnog i socijalnog zdravlja
- edukacijsko-rehabilitacijska stručna i znanstvena istraživanja.

Edukacijsko-rehabilitacijska djelatnost provodi se u područjima odgoja i obrazovanja, socijalne skrbi, zdravstva, profesionalne orijentacije/rehabilitacije i zapošljavanja, znanosti, civilnog društva te se može provoditi kao samostalna aktivnost (Zakon o edukacijsko-rehabilitacijskoj djelatnosti, NN 18/22).

Edukacijski rehabilitator/edukacijska rehabilitatorica je stručnjak koji provodi reguliranu edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost s fokusom na unapređenje funkcionalnih sposobnosti i potencijala pojedinca, stjecanje akademskih i socijalnih kompetencija, podržavanje profesionalne rehabilitacije/osposobljavanja te poboljšanje životnog okruženja i kvalitete života ciljanih korisnika. Osposobljeni su za rad s djecom i mladima s teškoćama u razvoju, osobama s invaliditetom te rad s njihovim roditeljima/skrbnicima kao i obiteljima (Etički kodeks edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti, 2021).

Postoji nekoliko uvjeta koje edukacijski rehabilitator mora ispuniti kako bi mu se priznalo pravo na obavljanje edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti. Jedan od tih uvjeta je završen prijediplomski sveučilišni studij edukacijske rehabilitacije ili prijediplomski i diplomski sveučilišni studij edukacijske rehabilitacije ili integrirani prijediplomski i diplomski sveučilišni studij edukacijske rehabilitacije u Republici Hrvatskoj (Zakon o edukacijsko-rehabilitacijskoj djelatnosti, NN 18/22).

1.1.1. Studij Edukacijske rehabilitacije

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (u daljnjem tekstu: Fakultet) je ustanova odgovorna za akademsko obrazovanje stručnjaka edukacijskih rehabilitatora u Republici Hrvatskoj. Bio je poznat pod nazivom Fakultet za defektologiju sve do 1998. godine kada se naziv mijenja u današnji (Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, n.d.-b). Zvanja koja su stručnjaci stjecali prije 1998. godine su se kroz godine mijenjala, a neka od njih su profesor defektolog i profesor rehabilitator.

Na Fakultetu se danas izvode tri sveučilišna prijediplomska studija: Rehabilitacija, Logopedija i Socijalna Pedagogija. Kao što je ranije navedeno, studij Rehabilitacije se danas sastoji od prijediplomskog sveučilišnog studija rehabilitacije i diplomskog sveučilišnog studija edukacijske rehabilitacije, a studijski program je strukturiran u tri modula. To su: modul Inkluzivna edukacija i rehabilitacija, modul Rehabilitacija osoba oštećena vida te modul Rehabilitacija, sofrologija, kreativne i art/ekspresivne terapije (Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, n.d.-a). Završetkom prijediplomskog sveučilišnog studija osoba stječe zvanje sveučilišnog prvostupnika edukacijske rehabilitacije (univ. bacc. rehab. educ.), a završetkom diplomskog sveučilišnog studija zvanje sveučilišnog magistra edukacijske rehabilitacije (univ. mag. rehab. educ.).

1.1.2. Edukacijski rehabilitator- „profesionalni pomagač“

Percepcija prema osobama s invaliditetom se u suvremenom društvu mijenja te se više prepoznaju i cijene njihove sposobnosti, doprinos i prava. Tako raste i potreba za stručnjacima edukacijskim rehabilitatorima (Kekuš, 2016, prema Gazilj, 2018). Edukacijski rehabilitatori pripadaju pomagačima unutar termina pomagačkih zanimanja.

Pomagačka zanimanja mogu se definirati kao ona čiji je glavni cilj briga o drugim ljudima te pružanje pomoći pojedincu ili skupini ljudi (Žganec, 1999, prema Huić, Ricijaš i Branica, 2006). Karakterizira ih direktna interakcija između osobe u nevolji i stručnjaka te postoje različite kategorije pomagača, pri čemu se posebno ističu profesionalci (stručnjaci) koji su educirani za specifična pomagačka zanimanja poput psihologa, socijalnih radnika, liječnika, edukacijskih

rehabilitatora, pedagoga i drugih (Ajduković, 1996, prema Gazilj 2018). Pomagači često pokazuju izražene altruističke, nematerijalne i humanističke životne i profesionalne vrijednosti, ali s druge strane njihova radna okolina može biti izrazito stresna zbog neposredne komunikacije s osobama koje zahtijevaju stručnu podršku (Fulgosi-Masnjak i sur., 2008, prema Gazilj, 2018). Obično stručnjaci nisu svjesni kako njihov rad može negativno utjecati na njih same, te ne traže potrebnu pomoć na vrijeme. Čak i kada su svjesni negativnih posljedica, često ne obraćaju dovoljno pažnje na njih i usredotočeni su na pružanje pomoći drugima s ciljem očuvanja vlastitog profesionalnog statusa i povjerenja s korisnicima njihovih usluga (Ajduković i Ajduković, 1996, prema Mudronja, 2019). Sve to dovodi stručnjake edukacijske rehabilitatore u nepovoljan položaj koji bi mogao smanjiti njihovu kvalitetu radnog života (Wicks, 2008, prema Gazilj, 2018).

1.2. Kompetencije

Kada pojedinac završi obrazovni program i stekne diplomu, očekuje se da ima određene vještine i sposobnosti koje su potrebne za obavljanje radnih obaveza koje su bitne za tu profesiju. Skup znanja, vještina i sposobnosti koje pojedinac, odnosno stručnjak, posjeduje nazivamo kompetencijama (Ricijaš, Huić i Branica, 2007). Iako se pojam „kompetencija“ često koristi u stručnoj literaturi, još uvijek ne postoji precizna definicija (Stančić, 2001, prema Ricijaš, Huić i Branica, 2007). Tako danas postoje različite definicije i podjele kompetencija, ali možemo naići na sličnosti između njih.

Kada želimo definirati kompetencije, moramo uzeti u obzir da se one razvijaju s iskustvom. Nažalost, cjelokupni proces razvoja kompetencija još nije u potpunosti jasan, ali je važno istaknuti da kompetencije ovise o kontekstu. Njihova primjena i važnost ovisit će o okruženju i situaciji u kojoj se pojedinac nalazi (Kaslow, 2004). Prema autorici Kaslow (2004) kompetencija podrazumijeva motivaciju i djelovanje za postizanje određene razine vještine ili sposobnosti. To znači da pojedinac ima sposobnost razumijevanja te uspješnog obavljanja određenih zadataka na način koji odgovara očekivanjima za to zvanje ili specijalnost. Autor Roe (2002, prema Grgić, 2018) navodi kako se kompetencije mogu definirati na dva načina. Na prvi način ih definiramo tako da se fokusiramo na kompetencije stečene tijekom formalnog obrazovanja. Drugi način

podrazumijeva definiranje isključivo prema radnom mjestu. Ta se razlika naziva *input/output* modelom gdje se dio „*input*“ odnosi na kompetencije stečene tijekom formalnog obrazovanja, a dio „*output*“ na kompetencije koje se iskazuju tijekom profesionalnog rada. Bitno je jasno definiranje kompetencija za različite faze profesionalnog razvoja zbog toga što bi se na taj način dobro odrazila razvojna priroda kompetencija (Roe, 2002, prema Grgić, 2018).

Osim različitih definicija, postoje i različite klasifikacije kompetencija. One su nastale zbog pokušaja pojedinačnih zvanja da se udalje od tradicionalnog stajališta. Fokus se želi staviti na karakteristike koje stručnjak mora posjedovati kako bi uspješno ispunjavao svoje profesionalne obaveze (Huić, Ricijaš, Branica, 2010). Autorica Žižak (1997) opisuje profesionalnu kompetentnost kroz tri osnovna elementa: profesionalna znanja, profesionalne vještine i osobne potencijale. Profesionalna znanja obuhvaćaju širok spektar znanja koja pomažu u donošenju odluka i izvršavanju različitih zadataka. Profesionalne vještine obuhvaćaju specifične kognitivne, socijalne, interpersonalne i motoričke sposobnosti potrebne za obavljanje profesionalnih obaveza i stvaranje odgovarajućeg radnog okruženja, a osobni potencijali obuhvaćaju cjelokupnu osobnost koja se kombinira sa znanjem i vještinama koje osoba svakodnevno koristi kako bi uspješno obavljala svoje profesionalne obaveze (Žižak, 1997).

1.2.1. Kompetencije edukacijskih rehabilitatora

Neadekvatna priprema za radne izazove može dovesti do stresa kod stručnjaka. Zato se ističe važna uloga odgojno-obrazovne ustanove u pripremanju svojih studenata za stvarne situacije koje ih mogu dočekati u profesionalnom radu. Praktična obuka se, prije svega, naglašava kao jedan od adekvatnih načina pripreme. Ovakav pristup ne samo da koristi stručnjacima i njihovom radu, već poboljšava cjelokupno iskustvo korisnika s kojima su stručnjaci u neposrednoj komunikaciji (Dimitrijević, Hanak i Milojević, 2011, prema Mudronja, 2019).

Fakultet tako ima odgovornost svojim studentima pružiti dovoljno pripreme i iskustava kako bi stekli različite vještine, znanja, sposobnosti i stavove koji će im biti potrebni za budući profesionalni rad nakon završetka studija. Magistri edukacijske rehabilitacije nakon završetka

diplomskog sveučilišnog studija trebali bi imati usvojene različite kompetencije koje su potrebne za: profesionalnu interdisciplinarnu suradnju u područjima edukacije, rehabilitacije i kliničke prakse, neposredni odgojno-obrazovni rad, savjetovanje drugih stručnjaka i roditelja/skrbnika te za superviziju rada prvostupnika. Trebali bi biti osposobljeni za pretraživanje literature, različitih baza podataka i ostalih izvora informacija te planiranje i provođenje znanstvenih istraživanja. Također bi trebali imati razvijenu svijest o provođenju profesionalne etike i odgovornosti u edukacijsko-rehabilitacijskoj praksi te moraju znati prepoznati potrebu i spremnost za uključivanje u cjeloživotno učenje (Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, n.d.-a).

Nakon završetka diplomskog sveučilišnog studija, utvrđivanje kompetencija koje će biti potrebno steći uz već postojeće kompetencije, u idućoj fazi profesionalnog života vezane su uz specifične zahtjeve radnog mjesta, a kompetencije edukacijskih rehabilitatora nisu standardizirane prema određenom modelu (Grgić, 2018). Standardizacija pristupa određivanja kompetencija će biti potrebna tek onda kada će postojati dovoljno empirijskih dokaza, a za to su potrebna dodatna istraživanja pomoću kojih bi se prikupila relevantna znanja za definiranje kompetencija i za daljnji razvoj struke (Roe, 2002, prema Grgić, 2018). Trenutno je, u Agenciji za znanost i visoko obrazovanje Republike Hrvatske, u postupku vrednovanja standard kvalifikacije stručnjaka edukacijskih rehabilitatora koji je izrađen u okviru stručnog projekta *Unapređenje kvalitete studija logopedije, socijalne pedagogije i edukacijske rehabilitacije ERF-LOSPER* (Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, n.d.-c)

Prema Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (n.d.) stručnjaci edukacijski rehabilitatori posjeduju 15 skupova kompetencija, a to su: probir u edukacijskoj rehabilitaciji; edukacijsko-rehabilitacijska procjena i vrednovanje; sigurnost i zaštita zdravlja; evidencija i vođenje dokumentacije; analiziranje preduvjeta, pretpostavki i standarda kvalitete za samostalan edukacijsko-rehabilitacijski rad; organizacija edukacijsko-rehabilitacijskog rada; neposredni edukacijsko-rehabilitacijski rad s ciljanom populacijom; profesionalni razvoj; suradnja s obitelji ciljane populacije, drugim stručnjacima i socijalnim okruženjem; promicanje struke; generičke vještine; edukacijsko-rehabilitacijska supervizija i mentoriranje; edukacija i savjetovanje; istraživanje i inovacije te kreiranje javnih politika.

Neke od važnih kompetencija koje bi edukacijski rehabilitator trebao posjedovati su kompetencije za savjetodavni rad te kompetencije za psihosocijalnu podršku obiteljima (Milošak, 2008, prema Kovač, 2021). Autorica Kovač (2021) navodi kako edukacijski rehabilitatori zaposleni u području odgoja i obrazovanja procjenjuju svoje kompetencije za suradnju s roditeljima pozitivno. Njihovi odgovori pružaju uvid u izazove s kojima se susreću tijekom svojeg profesionalnog rada, a prepoznata je i potreba za dodatnim edukacijama kako bi se dodatno pripremili i osnažili za suradnju s roditeljima. Autorica Plastić (2020) je istražila koje su kompetencije i uloge stručnjaka edukacijskih rehabilitatora u području odgoja i obrazovanja ključne za njihov kvalitetan profesionalni rad. Prema rezultatima njezinog istraživanja, stručnjaci smatraju kako im nedostaje vremena za neposredan rad s učenicima. Navode kako su uglavnom zadovoljni poslom kojeg obavljaju, ali se često osjećaju iscrpljeno zbog obima posla, raznolikosti individualiziranih postupaka te nedostatka podrške ostalih stručnjaka koji se nalaze u istom položaju. Rezultati istraživanja autorice Grgić (2018) pokazuju kako je problem u nedostatnoj povezanosti kompetencija stečenih tijekom akademskog obrazovanja s konkretnim radnim zahtjevima. Kvalitetan rad stručnjaka ovisi o širokom okviru koji uključuje vlastite kompetencije, uvjete obrazovanja, kompetencije stručnjaka srodnih profesija, zakonodavstvo i sl....

1.3. Odgovornost na radu edukacijskih rehabilitatora

Česti izvori stresa na radu povezani su s nedostatkom jasnoće u radnim ulogama i obavezama, što obuhvaća nejasnu podjelu tih uloga, obaveza i odgovornosti te pravila koja su vezana uz profesionalni rad. Tako jedan od izvora profesionalnog stresa može biti i prevelika profesionalna odgovornost (Ajduković, 1996, prema Mudronja, 2019). Stvaranje kvalitetnog radnog okruženja uključuje jasno definirane radne obaveze i odgovornosti (Mudronja, 2019). Autorica Mudronja (2019) je dobila uvid u neke čimbenike koji doprinose pojavi profesionalnog stresa kod stručnjaka edukacijskih rehabilitatora koji su zaposleni u području odgoja i obrazovanja te jedan od čimbenika predstavlja teškoće u postavljanju granica i preuzimanju prevelike odgovornosti. Sudionica njezinog istraživanja navodi kako je nastojanje da bude savršen stručnjak rezultiralo preuzimanjem prevelike odgovornosti i teškoćama u postavljanju granica s roditeljima djece te da je ključan pronalazak vremena za sebe i bavljenje aktivnostima koje nas smiruju.

Edukacijska rehabilitacija je veoma odgovoran posao te stručnjaci edukacijski rehabilitatori trebaju biti osviješteni o socijalnom i emocionalnom stanju svojih korisnika te isto tako trebaju posjedovati dobro razvijene komunikacijske vještine (Kudek Mirošević i Granić, 2014, prema Plastić, 2020). Osim toga, na njima leži odgovornost oblikovati identitet struke koji će biti usklađen s promjenama u društvu kako bi se adekvatno pristupalo potrebama društva u cjelini i osoba s invaliditetom (Igrić, 2008, prema Grgić, 2018).

Hrvatska komora edukacijskih rehabilitatora je neovisna i samostalna strukovna organizacija osnovana 2011. godine koja okuplja magistre i sveučilišne prvostupnike edukacijske rehabilitacije u Republici Hrvatskoj te skrbi da stručnjaci u ovoj domeni obavljaju svoje dužnosti savjesno i u skladu sa zakonom. Također promiče interese svojih članova pred nacionalnim i međunarodnim tijelima te im pruža stručnu podršku i zaštitu (Hrvatska komora edukacijskih rehabilitatora, n.d.). Skupština Hrvatske komore edukacijskih rehabilitatora je 2021. godine donijela Etički kodeks edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti (u daljnjem tekstu: Kodeks), dokument koji definira zajednički sustav vrijednosti kojih se edukacijski rehabilitatori moraju pridržavati u svojem stručnom radu, prilikom obavljanja edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti te općenito ponašanja u društvu te ističe ključne aspekte za ispunjavanje profesionalnih obaveza i ciljeva. Prema Kodeksu, stručnjak edukacijski rehabilitator ima profesionalnu i znanstvenu odgovornost prema korisnicima edukacijsko-rehabilitacijskih usluga, zajednici i društvu. Odgovoran je čuvati i podizati ugled struke, promicati integritet edukacijsko-rehabilitacijske znanosti te djelovati u skladu s važećim zakonima. Također je odgovoran izbjegavati ponašanje koje bi moglo naštetiti ugledu struke, poticati pozitivan stav javnosti prema struci i poticati profesionalnu i znanstveno-istraživačku etiku (Etički kodeks edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti, 2021). Stručnjaci edukacijski rehabilitatori su odgovorni neprekidno unapređivati svoje znanje te pratiti razvoj struke putem cjeloživotnog učenja. Kada je odgovoran za profesionalno obrazovanje i razvoj drugih stručnjaka, edukacijski rehabilitator je obavezan program vlastitog poučavanja temeljiti na znanstvenim spoznajama, a sve informacije treba prenositi s najvišom razinom objektivnosti (Etički kodeks edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti, 2021).

1.4. Zadovoljstvo na radu

Rad je ključna ljudska vrijednost koja ima važnost iz više perspektiva poput ekonomske, socijalne, psihološke, pedagoške (Proroković, Miliša i Knez, 2009)... Osim ekonomske funkcije na koju se najčešće prvo pomisli kada se spomene rad, on potiče socijalnu interakciju, pruža društveni status i samopoštovanje, služi kao izvor samosvijesti i izgrađivanja slike o sebi (Šverko i Galić, 2009, prema Gazilj, 2018).

U literaturi se ovo područje pojavljuje pod nekoliko različitih termina, a najpoznatiji su „zadovoljstvo na radu“, „zadovoljstvo na poslu“ i „zadovoljstvo poslom“. Neki autori ove termine koriste na različite načine dok ih neki smatraju sinonimima. Zadovoljstvo poslom obuhvaća užitak, odnosno zadovoljstvo samom prirodom posla koji osoba obavlja, dok zadovoljstvo na radu uključuje širi spektar faktora poput plaće, suradnje sa suradnicima i radnih uvjeta koji utječu na to zadovoljstvo (Bakotić, 2009, prema Jurišić, 2020).

Neki definiraju zadovoljstvo na radu kao jedan osjećaj, dok drugi razmatraju različite aspekte posla koji doprinose tom osjećaju. Zadovoljstvo na radu nekad se smatralo jedinstvenim konceptom, no danas mu se pristupa kao složenom skupu stavova prema različitim aspektima posla, oblikovanom ovisno o pojedinačnim očekivanjima i radnom okruženju. To uključuje prirodu rada, plaću, napredovanje, nadređene i suradnike kao najčešće proučavane aspekte zadovoljstva na radu (Rollinson i sur., 1998, prema Bakotić i Vojković, 2011). Na zadovoljstvo na radu utječu brojni faktori poput organizacijskih i osobnih faktora. Organizacijski faktori zadovoljstva na radu direktno utječu na radno okruženje pojedinca, a neki ključni faktori uključuju karakteristike posla, mogućnost napredovanja, plaću, suradnike, nadređene i sigurnost zaposlenja (Bakotić, 2009, prema Jurišić, 2020). Osobni čimbenici zadovoljstva na radu ovise isključivo o pojedincu, a neki od njih su osobne dispozicije, emocije i raspoloženje, usklađenost osobnih interesa i rada, starost i staž te razina pozicije i statusa (Noe i sur., 2006, prema Jurišić, 2020).

Zadovoljstvo poslom se može mjeriti na različite načine, a globalni i analitički pristup su temeljni pristupi. Globalni pristup definira zadovoljstvo poslom kao opći emocionalni stav prema poslu i organizaciji, dok analitički pristup istražuje zadovoljstvo poslom u različitim aspektima kao što su

plaća, autonomija u radu i stil vodstva. Na taj način analizira se struktura zadovoljstva poslom, odnosno što radnici cijene, a što ne (Proroković, Miliša i Knez, 2009).

Prema istraživanju autorica Bakotić i Vojković (2011) zadovoljstvo na radu ključno je za postizanje boljih individualnih performansi, a poboljšanje tih performansi doprinosi većem zadovoljstvu na radu. Također je utvrđeno da poboljšanje individualnih performansi ima veći utjecaj na zadovoljstvo na radu nego što povećanje zadovoljstva na radu ima na individualne performanse.

1.4.1. Zadovoljstvo na radu edukacijskih rehabilitatora

Na sveukupno zadovoljstvo stručnjaka edukacijskih rehabilitatora, uz ranije navedene izazove, uvelike utječu i različiti aspekti profesionalnog rada. Da bi se iskoristili svi potencijali i snage svakog zaposlenika, važno je osigurati zadovoljstvo radnika na radu zato što zadovoljan zaposlenik obično pokazuje veću predanost i angažman prema svojim radnim zadacima (Bakotić i Vojković, 2013, prema Gazilj, 2018). S druge strane, ako su radni uvjeti nezadovoljavajući, zaposlenik može iskusiti stres koji negativno utječe na njegovo mentalno i fizičko zdravlje te to može dovesti do smanjene produktivnosti i povećane vjerojatnosti napuštanja radnog mjesta (Michie i Williams, 2003, prema Gazilj, 2018). U određenim područjima poput plaće i radnih uvjeta dolazi do poboljšanja, ali je i dalje prisutan nedostatak sudjelovanja zaposlenika u odlučivanju te ograničene mogućnosti napredovanja i usavršavanja na radu koje uvelike utječu na samoostvarenje zaposlenika (Šverko i Galić, 2009, prema Gazilj, 2018). Obrazovanje i kvalitetan i dinamičan posao povezani su sa zadovoljstvom zaposlenika i njihovim samoostvarenjem (Gazilj, 2018).

Različiti elementi zadovoljstva na radu tako utječu na sveukupnu kvalitetu edukacijsko-rehabilitacijskih usluga koje stručnjak edukacijski rehabilitator pruža te na njegovo psihofizičko zdravlje. Autorica Mudronja (2019) navodi kako visoka očekivanja od strane roditelja/skrbnika djece s teškoćama u razvoju, teškoće u postavljanju granica, preuzimanje prevelike odgovornosti te nepostojanje adekvatne mreže podrške i programa prevencije doprinose stvaranju profesionalnog stresa i sindroma sagorijevanja na radu.

2. Problem istraživanja

Ključno je saznati od zaposlenih stručnjaka poklapaju li se kompetencije stečene tijekom akademskog obrazovanja s izazovima s kojima se susreću tijekom profesionalnog rada te koje su kompetencije ključne za obavljanje određenih radnih zadataka (Grgić, 2018). Istraživanje kompetencija je ključno radi dubljeg razumijevanja zahtjeva poslovnih uloga te identifikacije jakih strana i područja za daljnji razvoj kod pojedinca. Samoprocjena kompetentnosti stručnjaka može, samim time, doprinijeti njihovoj kvaliteti rada i zadovoljstvu na radu. Prema autorima Ricijaš, Huić i Branica (2007) osoba koja sebe smatra kompetentnom vjerojatnije će imati visoko samopoštovanje, što dodatno potiče profesionalni uspjeh i razvoj. Zadovoljstvo na radu edukacijskih rehabilitatora može imati veliki utjecaj na njihov život, kako profesionalan, tako i osobni pa može utjecati i na njihovo mentalno zdravlje i osobne odnose. Odgovornost na radu može pozitivno utjecati na radnu atmosferu i dinamiku tima, zato što potiče suradnju i povjerenje među suradnicima. Kada pojedinci preuzmu odgovornost za svoje zadatke i obaveze, vjerojatnije je da će ih izvršiti na vrijeme i na kvalitetan način.

2.1. Cilj istraživanja

Kada se uzmu u obzir navedeni problemi, cilj ovog istraživanja je provesti procjenu kompetentnosti, osjećaja odgovornosti te zadovoljstva na radu edukacijskih rehabilitatora u Republici Hrvatskoj.

Važno je dobivanje uvida u cjelokupno zadovoljstvo na radu i bitne faktore oblikovanja radnog iskustva edukacijskih rehabilitatora. Također se želi dobiti uvid u razmišljanja i stavove edukacijskih rehabilitatora o (ne)posjedovanju različitih kompetencija koje su važne za njihov profesionalni rad, utjecaj fakultetskog obrazovanja na kompetencije i profesionalni rad, moguće prepreke i izazove s kojima se susreću u svojem zvanju te na kojoj razini smatraju da su odgovorni za djelovanje u različitim područjima svojeg zvanja. Želi se dobiti uvid u povezanost između samoprocijenjene kompetentnosti, odgovornosti na radu i zadovoljstva na radu stručnjaka edukacijskih rehabilitatora. Također, želi se utvrditi razlikuje li se samoprocijenjena

kompetentnost, odgovornost i zadovoljstvo na radu edukacijskih rehabilitatora u odnosu na neke njihove sociodemografske karakteristike.

2.2. Problemska pitanja

Iz navedenih problema i ciljeva istraživanja proizlaze sljedeća problemska pitanja i hipoteze:

1. Utvrditi postoji li povezanost između kompetentnosti i razine zadovoljstva na radu.
  2. Utvrditi postoji li povezanost između osjećaja odgovornosti i razine zadovoljstva na radu.
  3. Utvrditi postoji li povezanost između kompetentnosti i osjećaja odgovornosti.
  4. Utvrditi postoje li razlike između kompetentnosti, osjećaja odgovornosti te zadovoljstva na radu s obzirom na određene sociodemografske podatke.
-
- 1) "Postoji pozitivna povezanost između samoprocijenjene kompetentnosti sudionika istraživanja i njihovog zadovoljstva na radu."
  - 2) "Postoji pozitivna povezanost između samoprocijenjene kompetentnosti sudionika istraživanja i njihovog osjećaja odgovornosti."
  - 3) "Postoji pozitivna povezanost između osjećaja odgovornosti sudionika istraživanja i njihovog zadovoljstva na radu."
  - 4) "Postoji statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti i zadovoljstvu na radu s obzirom na dob sudionika istraživanja."
  - 5) "Postoji statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti i zadovoljstvu na radu s obzirom na završeni studij/modul sudionika istraživanja."
  - 6) "Postoji statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti i zadovoljstvu na radu s obzirom na najvišu završenu razinu studija sudionika istraživanja."
  - 7) "Postoji statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti i zadovoljstvu na radu s obzirom na ukupne godine radnog staža sudionika istraživanja."

- 8) "Postoji statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti i zadovoljstvu na radu s obzirom na ukupne godine radnog staža u struci sudionika istraživanja."
- 9) "Postoji statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti i zadovoljstvu na radu s obzirom na ukupne godine radnog staža u trenutnom području rada sudionika istraživanja."
- 10) "Postoji statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti i zadovoljstvu na radu s obzirom na veličinu mjesta rada sudionika istraživanja."
- 11) "Postoji statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti i zadovoljstvu na radu s obzirom na visinu plaće sudionika istraživanja."

3. Metode istraživanja

U skladu s definiranim ciljevima istraživanja provedeno je kvantitativno istraživanje, a instrument za kvantitativno istraživanje je anketni upitnik proveden putem online platforme Google Forms.

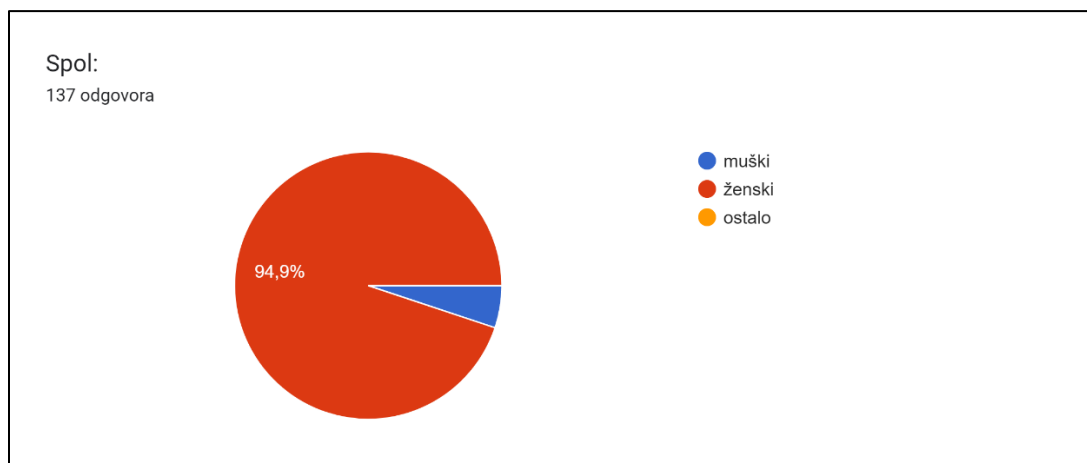
3.1. Uzorak sudionika istraživanja

Za potrebe ovog istraživanja korišten je postupak odabira sudionika istraživanja po metodi namjernog uzorkovanja, a kriteriji za odabir sudionika istraživanja su:

- edukacijski rehabilitatori zaposleni najmanje godinu dana u Republici Hrvatskoj
- edukacijski rehabilitatori koji su u cijelosti studirali na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, odnosno imaju završen ili diplomski studij Edukacijske rehabilitacije ili integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa

Uzorak istraživanja čini 137 stručnjaka edukacijskih rehabilitatora. 130 (94,9%) sudionika istraživanja je ženskog spola što čini veliku većinu ukupnog uzorka, dok je sedam (5,1%) sudionika istraživanja muškog spola (Slika 1).

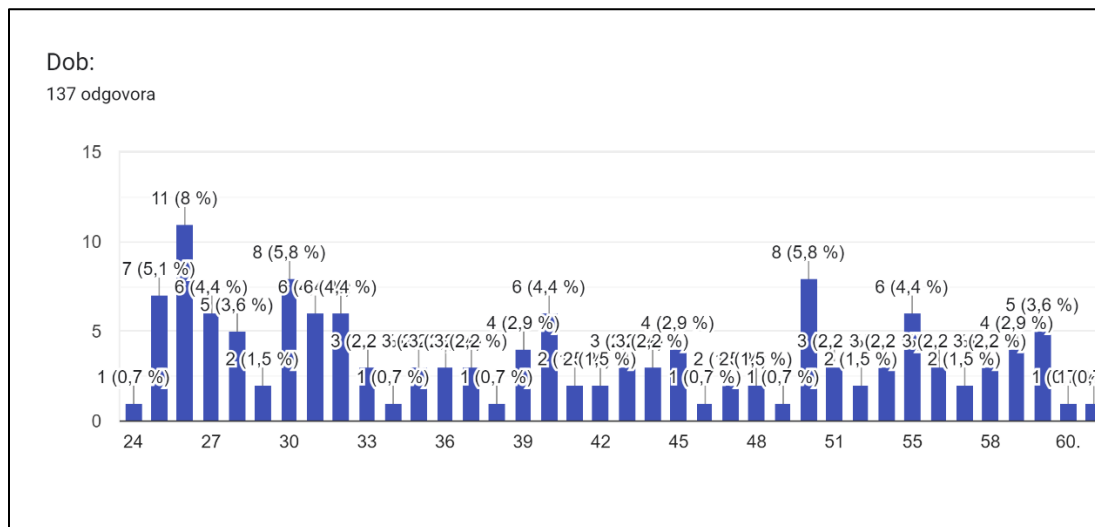
Slika 1 - Spol sudionika istraživanja

Najmlađa sudionica ima 24 godine, a najstarija 65 godina (Slika 2).

Slika 2 - Dob sudionika istraživanja

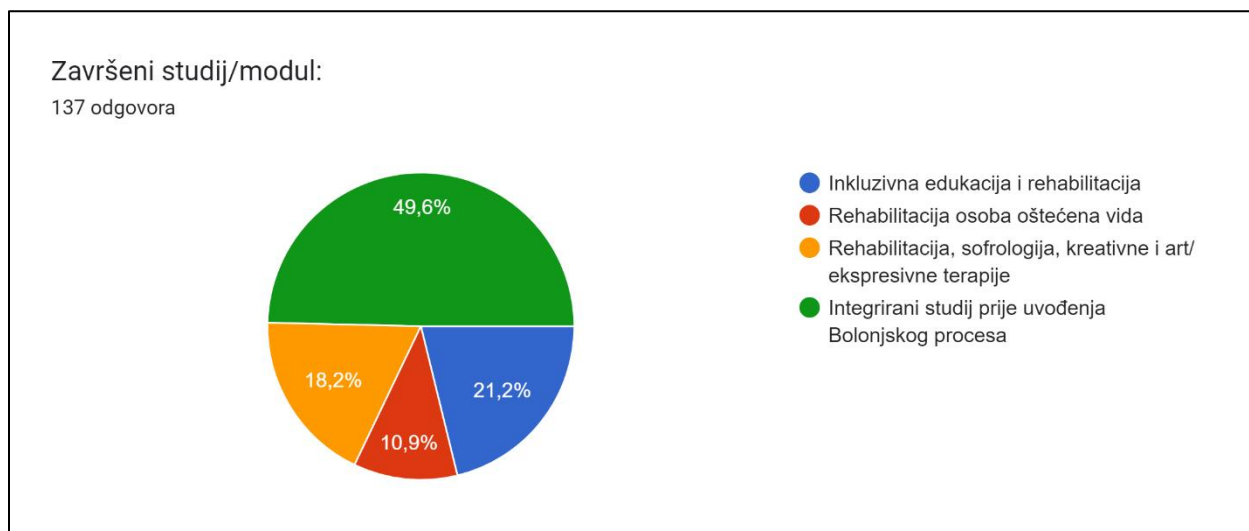
U Tablici 1 su prikazani osnovni deskriptivni parametri za dob sudionika istraživanja te se može uočiti kako je prosječna dob $40,12 \pm 11,69$ godina.

Tablica 1 - Osnovni deskriptivni parametri dobi sudionika istraživanja

	N	Prosječna vrijednost	Std. odstupanje
Dob:	137	40,21	11,69

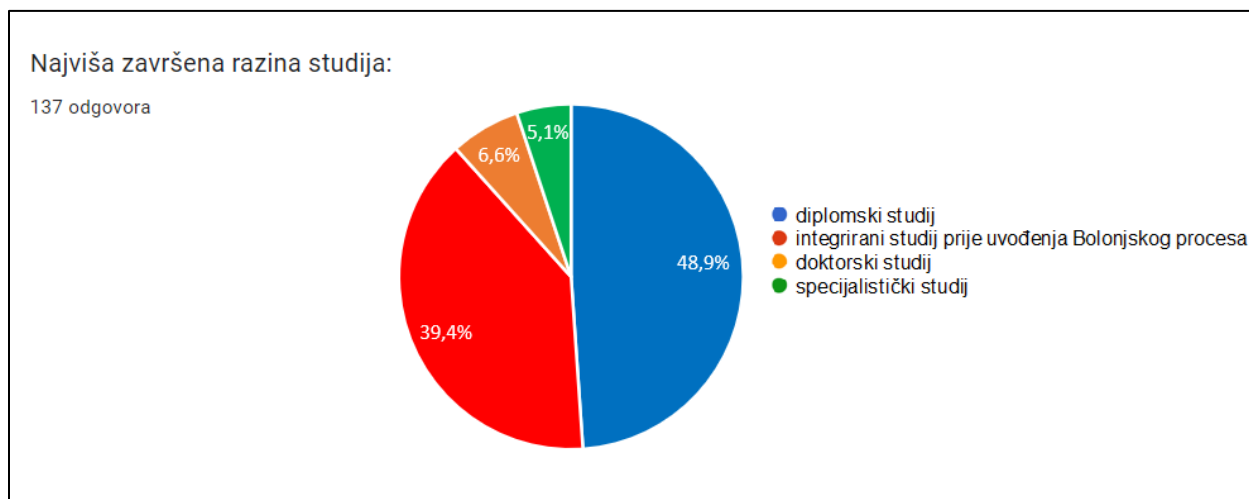
Što se tiče završenog modula/studija na Fakultetu, gotovo polovica sudionika istraživanja (68 sudionika istraživanja (49,6%)) je završila integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa, 29 (21,2%) ih je završilo modul Inkluzivna edukacija i rehabilitacija, 25 (18,2%) modul Rehabilitacija, sofrologija, kreativne i art/ekspresivne terapije te 15 (10,9%) modul Rehabilitacija osoba oštećena vida (Slika 3).

Slika 3 - Završeni modul/studij

Kao najvišu završenu razinu studija 67 (48,9%) sudionika istraživanja navodi diplomski studij. Nakon njih, 54 (39,4%) sudionika istraživanja navode integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa, devet (6,6%) ih navodi doktorski studij te sedam (5,1%) specijalistički studij (Slika 4).

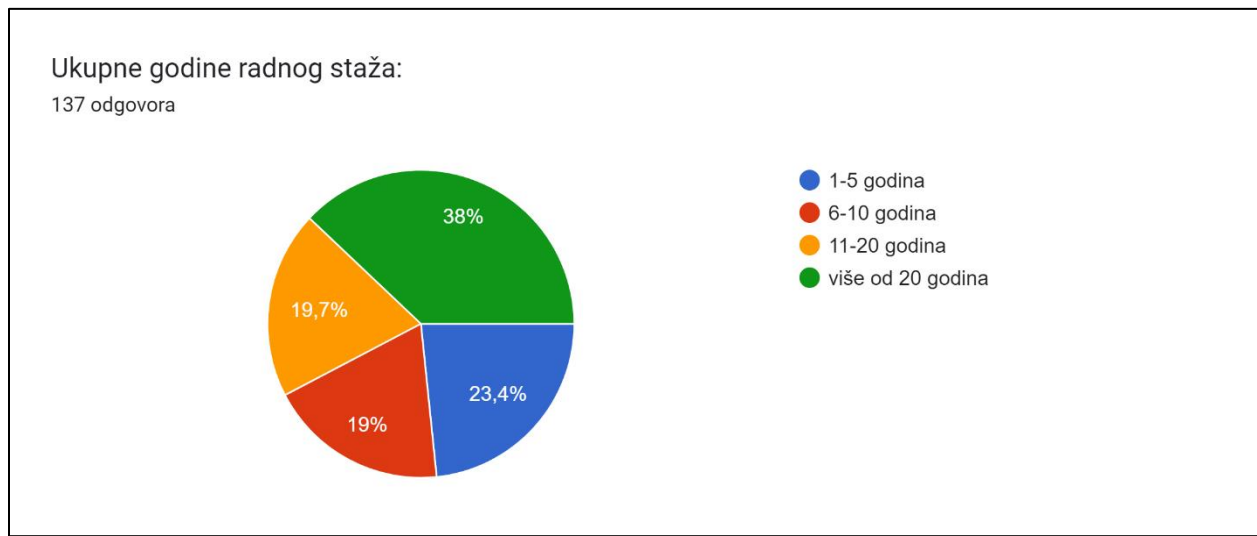
Slika 4 - Najviša završena razina studija

S obzirom na godine radnog iskustva, sudionici su navodili informacije vezane uz ukupne godine radnog staža, ukupne godine radnog staža u struci te ukupne godine radnog staža u trenutnom području rada.

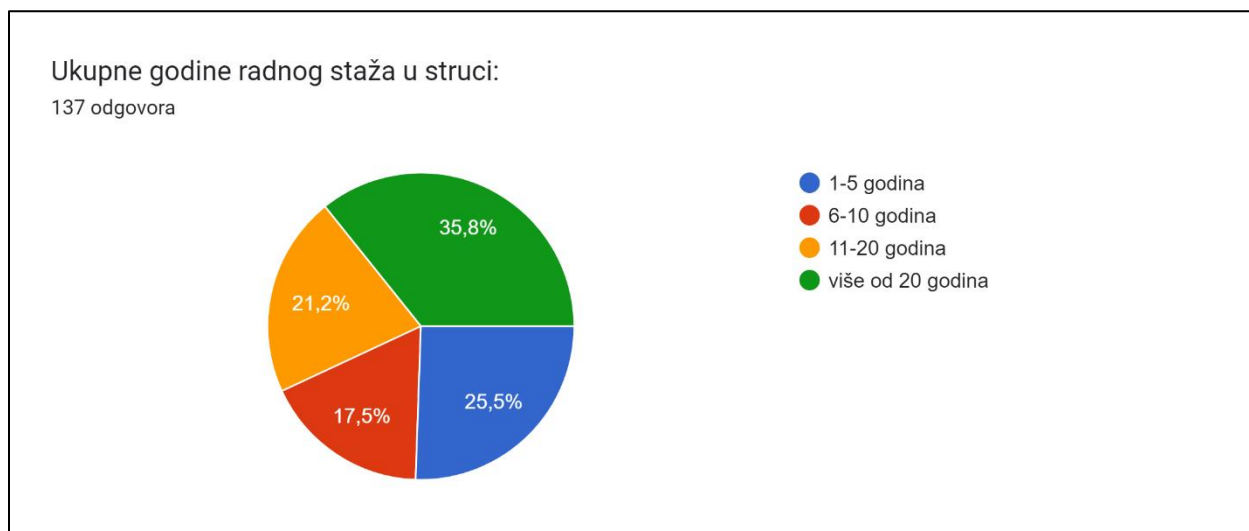
S obzirom na ukupne godine radnog staža, 52 (38%) sudionika istraživanja ima više od 20 godina ukupnog radnog staža, 32 (23,4%) ima od jedne do pet godina ukupnog radnog staža, 27 (19,7%) ima od 11 do 20 godina ukupnog radnog staža te 26 (19%) ima od šest do deset godina ukupnog radnog staža (Slika 5). Prosječni ukupni radni staž iznosi približno 13 ($\approx 12,8$) godina.

Slika 5 - Ukupne godine radnog staža

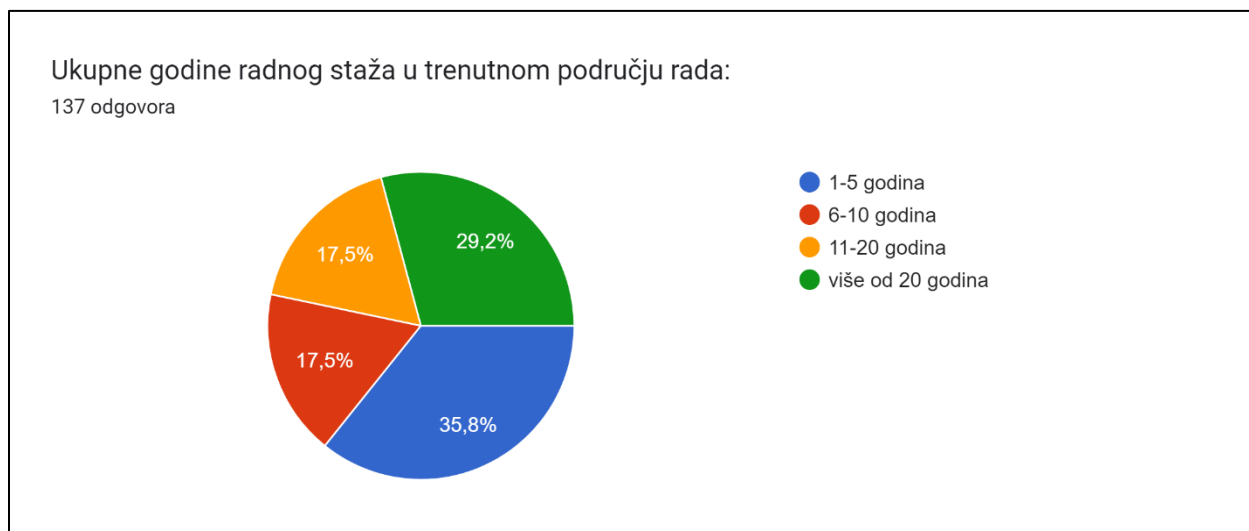
S obzirom na ukupne godine radnog staža u struci, 49 (35,8%) sudionika istraživanja ima više od 20 godina radnog staža, 35 (25,5%) ima od jedne do pet godina, 29 (21,2%) ima od 11 do 20 godina te 24 (17,5%) sudionika istraživanja ima od šest do deset godina radnog staža u struci (Slika 6). Prosječni ukupni radni staž u struci iznosi nešto više od 12 ($\approx 12,6$) godina što je skoro jednako kao prosječni ukupni radni staž.

Slika 6 - Ukupne godine radnog staža u struci

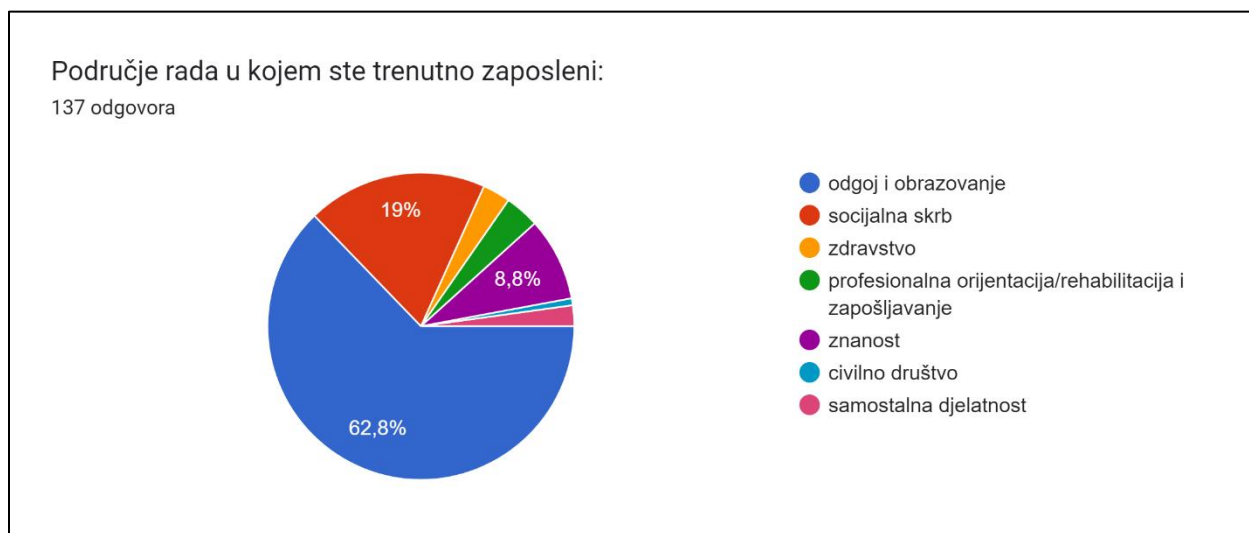
S obzirom na ukupne godine radnog staža u području rada u kojem su trenutno zaposleni, 49 (35,8%) sudionika istraživanja ima od jedne do pet godina radnog staža, 40 (29,2%) ih ima više od 20 godina, 24 (17,5%) ima od šest do deset godina te isto tako 24 (17,5%) ima od 11 do 20 godina (Slika 7). Prosječni ukupni radni staž u trenutnom području rada iznosi približno 11 ($\approx 11,03$) godina.

Slika 7 - Ukupne godine radnog staža u trenutnom području rada

S obzirom na trenutno područje rada (Slika 8), uzorak čini 86 (62,8%) edukacijskih rehabilitatora zaposlenih u području odgoja i obrazovanja što čini više od polovice sudionika istraživanja. 26 (19%) stručnjaka edukacijskih rehabilitatora zaposleno je u području socijalne skrbi, 12 (8,8%) u području znanosti, pet (3,6%) u području profesionalne orijentacije/rehabilitacije i zapošljavanja, četiri (2,9%) u području zdravstva, tri (2,2%) u području samostalne djelatnosti te jedan (0,7%) u području civilnog društva.

Slika 8 - Trenutno područje rada

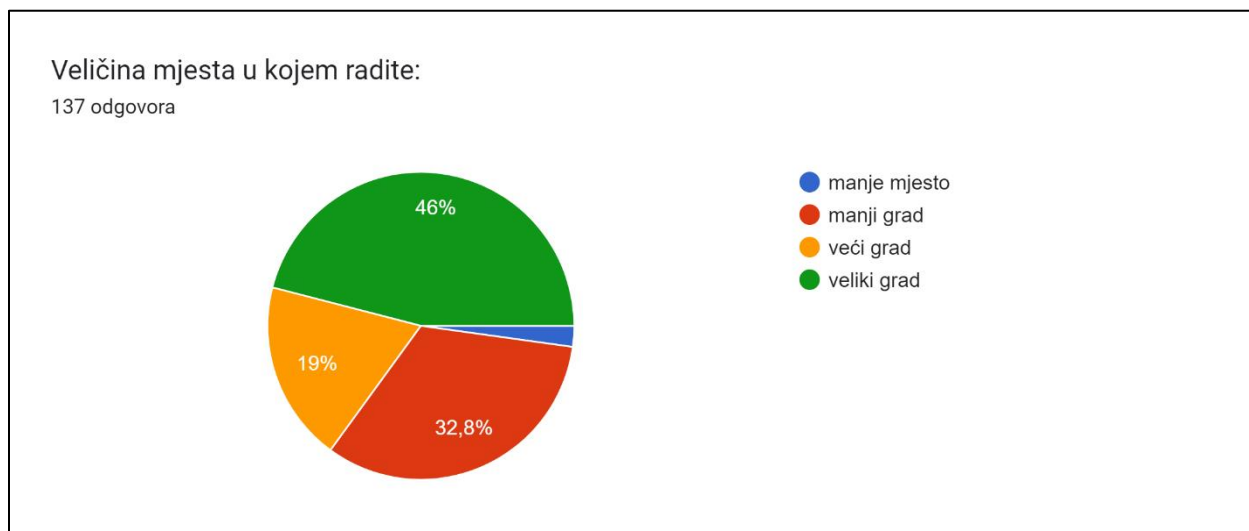
S obzirom na županiju u kojoj sudionici obavljaju svoj posao (Slika 9), najveći dio (54 (39.4%)) ih radi u Gradu Zagrebu, 18 (13.7%) ih radi u Istarskoj županiji, 10 (7.3%) u Sisačko-moslavačkoj županiji, devet (6.6%) u Varaždinskoj županiji, osam (5.8%) u Zagrebačkoj županiji, sedam (5.1%) u Međimurskoj županiji, šest (4.4%) u Splitsko-dalmatinskoj županiji, šest (4.4%) u Brodsko-posavskoj županiji, pet (3.6%) u Primorsko-goranskoj županiji, tri (2.2%) u Koprivničko-križevačkoj županiji, po dva (1.5%) u Dubrovačko-neretvanskoj, Požeško-slavonskoj i Šibensko-kninskoj županiji te po jedan (0.7%) u Zadarskoj, Osječko-baranjskoj, Virovitičko-podravskoj, Karlovačkoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji. Nažalost, nema sudionika istraživanja iz preostalih županija, Krapinsko-zagorske, Bjelovarsko-Bilogorske te Ličko-senjske županije.

Slika 9 - Županija rada

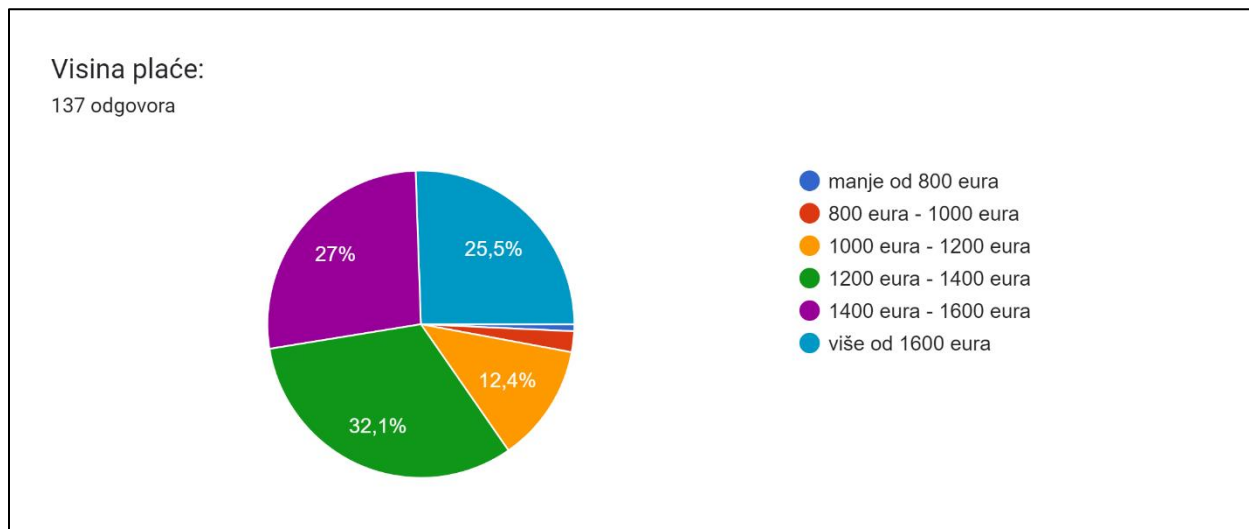
Na temelju osobne procjene, 63 (46%) sudionika istraživanja navodi da radi u velikom gradu, 45 (32.8%) u manjem gradu, 26 (19%) u većem gradu te tri (2.2%) u manjem mjestu (Slika 10).

Slika 10 - Veličina mjesta rada

S obzirom na visinu plaće (Slika 11), 44 (32.1%) sudionika istraživanja ima plaću od 1200 eura do 1400 eura, 37 (27%) ima plaću od 1400 eura do 1600 eura, 35 (25.5%) ima plaću veću od 1600 eura, 17 (12.4%) ima plaću od 1000 eura do 1200 eura, tri (2.2%) imaju plaću od 800 eura do 1000 eura te jedan sudionik (0.7%) ima plaću manju od 800 eura.

Slika 11 - Mjesečna primanja sudionika istraživanja

3.2. Opis anketnog upitnika

Ne postoje standardizirani i dovoljno specifični mjerni instrumenti koji procjenjuju radne uvjete, kompetencije i odgovornost na radu edukacijskih rehabilitatora u Republici Hrvatskoj. Zbog toga je za potrebe ovog rada, te kako bi se obuhvatila sva problemska područja, konstruiran poseban anketni upitnik *Samoprocjena kompetentnosti, odgovornosti i zadovoljstva na radu* (u daljnjem tekstu: Upitnik). Upitnik se sastoji od pet dijelova.

Prvi dio Upitnika sadrži općenita pitanja o: dobi, spolu, ukupnim godinama radnog staža, ukupnim godinama radnog staža u struci, ukupnim godinama u trenutnom području rada, završenom modulu/studiju, područjima rada koja su sukladna onima definiranim u Zakonu o edukacijsko-rehabilitacijskoj djelatnosti (NN 18/22), visini plaće te županiji u kojoj sudionici obavljaju svoj profesionalni rad. Sva pitanja u ovom dijelu Upitnika su zatvorenog tipa osim pitanja o dobi koje je otvorenog tipa i na koje sudionici odgovaraju isključivo u formi brojeva.

U ostatku Upitnika sudionici na dane tvrdnje navode u kojoj se mjeri slažu sa svakom od njih na skali Likertovog tipa od pet stupnjeva pri čemu je:

1 - "u potpunosti se ne slažem"

- 2 - "ne slažem se"
- 3 - "niti se slažem, niti se ne slažem"
- 4 - "slažem se"
- 5 - "u potpunosti se slažem"

Drugi dio Upitnika procjenjuje zadovoljstvo fakultetskim obrazovanjem na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te utjecaj fakultetskog obrazovanja na profesionalni rad kroz 12 tvrdnji, a varijabla je nazvana *Zadovoljstvo fakultetskim obrazovanjem*. Deset tvrdnji procjenjuje razinu kompetencija koje su stečene tijekom fakultetskog obrazovanja, a kreirane su prema trenutno navedenim kompetencijama koje bi magistri edukacijske rehabilitacije trebali imati usvojene nakon završetka fakultetskog obrazovanja (Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, n.d.-a). Jedna tvrdnja procjenjuje odnos tih kompetencija sa stvarnim radnim zahtjevima te jedna tvrdnja procjenjuje ukupno zadovoljstvo fakultetskim obrazovanjem na Fakultetu.

Treći dio Upitnika odnosi se na samoprocjenu kompetentnosti u kojem sudionici kroz 15 tvrdnji procjenjuju u kojoj mjeri smatraju da posjeduju određene opće i specifične kompetencije, a varijabla je nazvana *Samoprocjena kompetentnosti*. Dio tvrdnji je kreiran uz dozvolu autorice Grgić (2018) koja je provela procjenu o općim i specifičnim kompetencijama edukacijskih rehabilitatora stručnih suradnika u redovnim osnovnim školama koje su potrebne za njihovo radno mjesto. Dio tvrdnji je kreiran na temelju dijela tvrdnji iz Skale percipirane kompetentnosti za budući psihosocijalni rad u praksi (Ricijaš, Huić i Branica, 2007), a ostatak tvrdnji na temelju vlastitih uvida i uz stručne konzultacije.

Četvrti dio Upitnika procjenjuje razinu osjećaja odgovornosti na radu kroz šest tvrdnji, a varijabla je nazvana *Osjećaj odgovornosti*. S obzirom da ne postoji upitnik za procjenu odgovornosti na radu sudionika istraživanja, tvrdnje su kreirane na temelju vlastitih uvida, uz stručne konzultacije te podataka iz Kodeksa (Etički kodeks edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti, 2021).

Peti dio Upitnika procjenjuje zadovoljstvo na radu sudionika istraživanja kroz 17 tvrdnji koje su kreirane na temelju vlastitih uvida, uz stručne konzultacije te je dio tvrdnji kreiran uz pomoć

čestica iz skale Kvaliteta radnog života (Gazilj, 2018), a varijabla ovog dijela Upitnika je nazvana *Zadovoljstvo na radu*.

Na samom kraju Upitnika postavljena su tri pitanja otvorenog tipa koja nisu zahtijevala obavezan odgovor od sudionika istraživanja, a kompletan Upitnik se nalazi u prilogu ovog rada (Prilog).

3.3. Način provođenja istraživanja

Upitnik je kreiran online na platformi Google Forms te je istraživanje provedeno online putem. Link za pristup Upitniku kao i uvodne informacije o istraživanju poslane su velikom broju relevantnih ustanova, udruga i stručnjaka edukacijskih rehabilitatora koji obavljaju samostalnu djelatnost. Upitnik je prosljeđen i na društvenoj mreži Facebook, u grupama koje okupljaju stručnjake edukacijske rehabilitatore iz Republike Hrvatske. Također je prosljeđen na nekoliko privatnih profila putem društvene mreže Instagram i putem privatnih razgovora preko aplikacije za razmjenu poruka Whatsapp. Sudionicima istraživanja je također dana informacija kako je dijeljenje Upitnika dobrodošlo kako bi se prikupio što veći uzorak sudionika istraživanja.

3.4. Metode obrade podataka

Za obradu dobivenih podataka korišten je deskriptivni, korelacijski i komparativni pristup. Prikazani su osnovni deskriptivni parametri odgovora sudionika istraživanja na pitanja, odnosno tvrdnje, koje su postavljene u Upitniku. Za utvrđivanje povezanosti između varijabli korišten je Spearmanov koeficijent korelacije. Za utvrđivanje razlika između podskupina sudionika istraživanja definiranih različitim sociodemografskim varijablama korišteni su Kruskal Wallis test i Mann Whitney test.

Na kraju Upitnika sudionicima istraživanja su postavljena pitanja otvorenog tipa na koja nisu bili obavezni odgovoriti, a dobiveni odgovori su kvalitativno analizirani.

4. Rezultati istraživanja

4.1. Deskriptivna obrada podataka

Sumarna vrijednost rezultata sudionika istraživanja na pitanja vezana uz zadovoljstvo kompetencijama stečenim tijekom fakultetskog obrazovanja iznosi 485 te je prosječna vrijednost $3,54 \pm 0,681$ (Tablica 2) što se može protumačiti kao srednja razina zadovoljstva, a razina slaganja je umjerena.

Tablica 2 - Sumarna i prosječna vrijednost na pitanja vezana uz ukupno zadovoljstvo kompetencijama stečenim na Fakultetu

	N	Sumarna vrijednost	Prosječna vrijednost	Std. odstupanje
Ukupno zadovoljstvo kompetencijama stečenim na Fakultetu	137	485	3,54	0,681

Tablica 3 prikazuje osnovne deskriptivne parametre odgovora sudionika istraživanja na pitanja vezana uz njihovo zadovoljstvo fakultetskim obrazovanjem. Najveću prosječnu vrijednost ima tvrdnja "Prepoznavanje potrebe i spremnosti za uključivanje u cjeloživotno učenje" gdje je razina slaganja najviša ($4,26 \pm 0,885$) (Slika 12) te potom tvrdnja "Razvijanje svijesti o provođenju profesionalne etike i odgovornosti" ($4,09 \pm 0,935$) (Slika 13). Nasuprot tome, najnižu prosječnu vrijednost ima tvrdnja "Superviziranje rada prvostupnika" ($2,88 \pm 1,255$), a razina slaganja je najniža (Slika 14). Sve ostale tvrdnje sudionici su ocijenili prosječnim ocjenama te na kraju, vrijednost za tvrdnju "Zadovoljan/a sam ukupnim fakultetskim obrazovanjem na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu" iznosi $3,64 \pm 0,915$ (Slika 15) što se može protumačiti kao srednja razina zadovoljstva, a razina slaganja je umjerena. Ovaj rezultat približan je prosječnoj vrijednosti rezultata sudionika istraživanja (uz nižu razinu slaganja) na pitanja vezana uz zadovoljstvo kompetencijama stečenim tijekom fakultetskog obrazovanja, prikazanim u Tablici 2.

Tablica 3 - Osnovni deskriptivni parametri odgovora sudionika istraživanja na pitanja o zadovoljstvu fakultetskim obrazovanjem

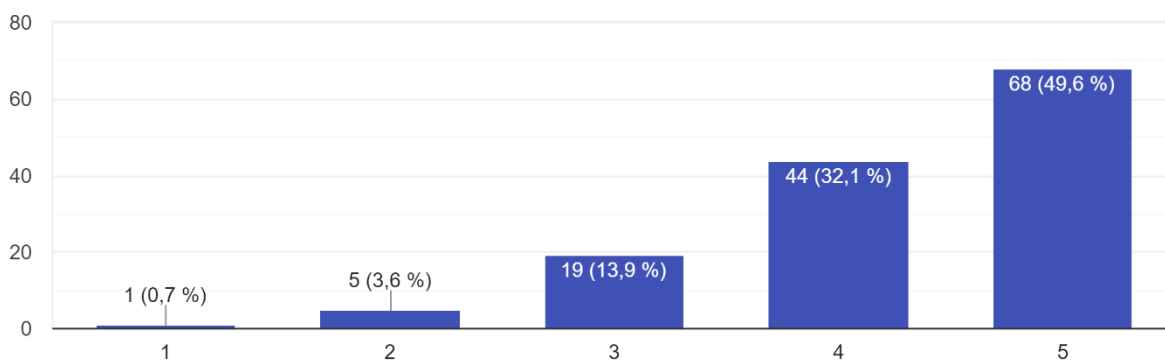
Zadovoljstvo fakultetskim obrazovanjem	N	Prosječna vrijednost	Std. odstupanje
Uspješno sudjelovanje u profesionalnoj interdisciplinarnoj suradnji (u edukaciji, rehabilitaciji i kliničkoj praksi).	137	3,66	0,935

Obavljanje neposrednog odgojno-obrazovnog rada s osobama s teškoćama u razvoju.	137	3,67	0,993
Pružanje savjeta drugim stručnjacima.	137	3,40	0,989
Pružanje savjeta roditeljima/skrbnicima.	137	3,42	1,041
Superviziranje rada prvostupnika.	137	2,88	1,255
Učinkovito pretraživanje literature, baza podataka i drugih izvora informacija relevantnih za edukacijsku rehabilitaciju.	137	3,83	1,033
Planiranje znanstvenih istraživanja u području edukacijske rehabilitacije.	137	3,25	1,042
Provođenje znanstvenih istraživanja u području edukacijske rehabilitacije.	137	3,14	1,023
Razvijanje svijesti o provođenju profesionalne etike i odgovornosti.	137	4,09	0,935
Prepoznavanje potrebe i spremnosti za uključivanje u cjeloživotno učenje.	137	4,26	0,885
Fakultetski program mi je pružio relevantna znanja i vještine koje su direktno primjenjive na moje stvarne radne zahtjeve.	137	3,37	0,970
Zadovoljan/a sam ukupnim fakultetskim obrazovanjem na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.	137	3,64	0,915

Slika 11 - Distribucija rezultata tvrdnje: "Prepoznavanje potrebe i spremnosti za uključivanje u cjeloživotno učenje"

Prepoznavanje potrebe i spremnosti za uključivanje u cjeloživotno učenje.

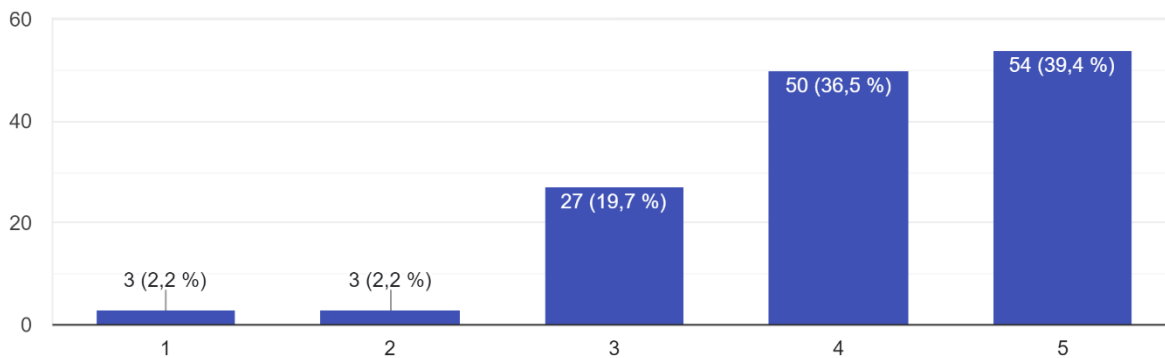
137 odgovora

Slika 12 - Distribucija rezultata tvrdnje: "Razvijanje svijesti o provođenju profesionalne etike i odgovornosti"

Razvijanje svijesti o provođenju profesionalne etike i odgovornosti.

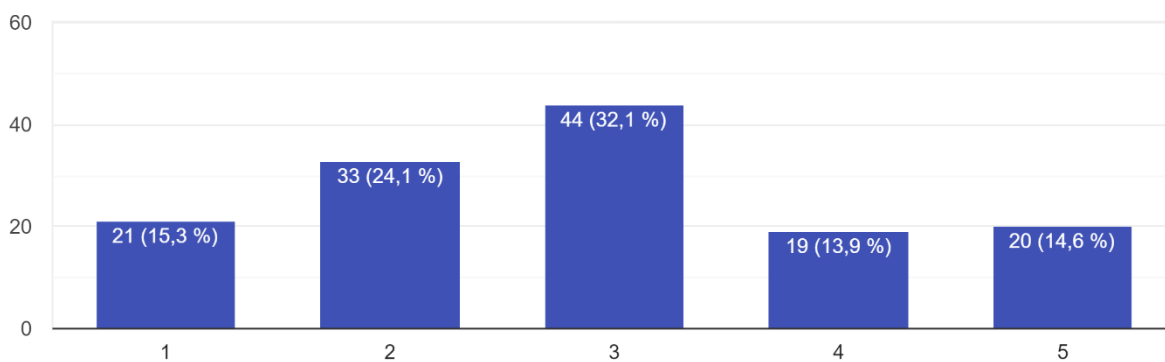
137 odgovora

Slika 13 - Distribucija rezultata tvrdnje: "Superviziranje rada prvostupnika"

Superviziranje rada prvostupnika.

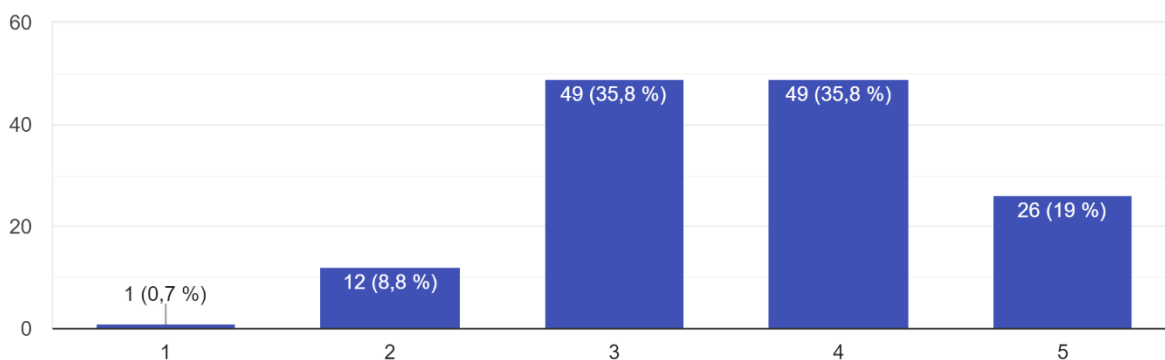
137 odgovora

Slika 14 - Distribucija rezultata tvrdnje: "Zadovoljan/a sam ukupnim fakultetskim obrazovanjem na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu"

Zadovoljan/a sam ukupnim fakultetskim obrazovanjem na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

137 odgovora

Sumarna vrijednost rezultata sudionika istraživanja za područje kompetentnosti iznosi 568, a prosječna vrijednost je $4,14 \pm 0,443$ (Tablica 4) što ukazuje na visoku razinu kompetencija te je razina slaganja također visoka.

Tablica 4 - Sumarna i prosječna vrijednost za pitanja vezana uz samoprocjenu kompetentnosti

	N	Sumarna vrijednost	Prosječna vrijednost	Std. odstupanje
Ukupna razina kompetencija	137	568	4,41	0,443

Tablica 5 prikazuje osnovne deskriptivne parametre odgovora sudionika istraživanja na pitanja vezana uz samoprocjenu kompetentnosti. Prosječne vrijednosti tvrdnja u ovom dijelu Upitnika su bile veće nego vrijednosti kod zadovoljstva fakultetskim obrazovanjem. Za sve tvrdnje, osim za tri, prosječne vrijednosti su veće od 4 što sugerira da se sudionici u ovom istraživanju smatraju poprilično kompetentnima. Najveću prosječnu vrijednost ima tvrdnja "Aktivno nastojim pružiti podršku i razumijevanje drugima" ($4,58 \pm 0,551$) (Slika 16) te je razina slaganja najviša. Potom tvrdnja "S lakoćom prepoznajem i razumijem emocije drugih ljudi" ($4,39 \pm 0,656$) (Slika 17). S druge strane, najnižu prosječnu vrijednost ima tvrdnja "Osjećam se veoma kompetentnim/om u

provođenju detaljne, kvalitetne i precizne procjene funkcioniranja i potreba" ($3,65 \pm 0,888$) (Slika 18) te je razina slaganja najniža.

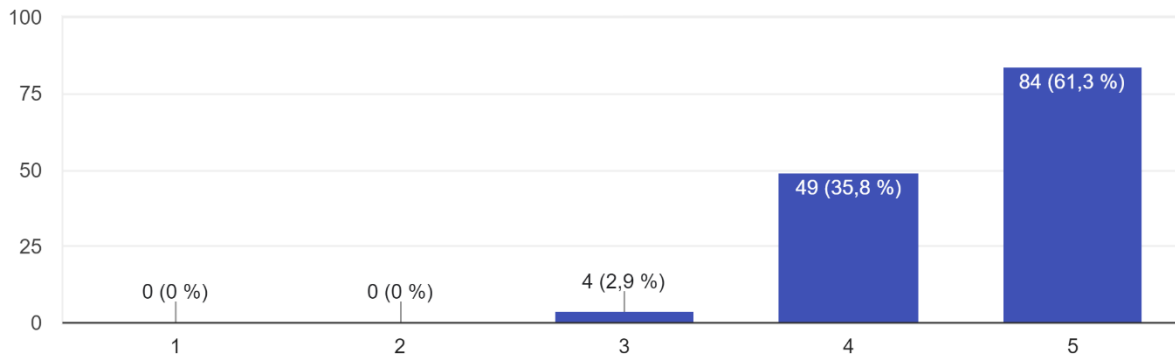
Tablica 5 - Osnovni deskriptivni parametri odgovora sudionika istraživanja na pitanja o samoprocjeni kompetentnosti

Samoprocjena kompetentnosti	N	Prosječna vrijednost	Std. odstupanje
Uvijek sam otvoren/a za promjene i lako se prilagođavam novim zahtjevima na poslu.	137	4,26	0,730
Veoma sam kreativna osoba i često dolazim do originalnih ideja.	137	4,03	0,766
Ustrajan/a sam u ostvarivanju ciljeva čak i kada se suočim s izazovima ili preprekama.	137	4,34	0,700
Smatram da sam veoma sposoban/a u prepoznavanju problema u radnom okruženju.	137	4,26	0,653
S lakoćom pronalazim kreativna i inovativna rješenja za probleme koji zahtijevaju različite pristupe.	137	4,04	0,722
S lakoćom uspostavljam dobar odnos i učinkovito komuniciram s drugima.	137	4,25	0,694
Uspješno se nosim sa stresnim situacijama na poslu i održavam produktivnost.	137	3,67	0,823
S lakoćom prepoznajem i razumijem emocije drugih ljudi.	137	4,39	0,656
Aktivno nastojim pružiti podršku i razumijevanje drugima.	137	4,58	0,551
Smatram se odlično informiranim/om o novim metodama i pristupima u mom području rada.	137	3,75	0,793
Aktivno sudjelujem u usvajanju i primjeni novih metoda i pristupa u mom području rada.	137	4,06	0,784
Osjećam se veoma kompetentnim/om u provođenju detaljne, kvalitetne i precizne procjene funkcioniranja i potreba.	137	3,65	0,888
Poznajem različite postupke individualizacije i prilagodbe.	137	4,31	0,670
Znam primijeniti različite postupke individualizacije i prilagodbe na odgovarajući način u praksi.	137	4,31	0,659
Osjećam se veoma kompetentnim/om u tumačenju teškoća i potreba korisnika s kojima radim na način koji je jasan i primjeren sugovorniku.	137	4,26	0,738

Slika 15 - Distribucija rezultata tvrdnje: "Aktivno nastojim pružiti podršku i razumijevanje drugima"

Aktivno nastojim pružiti podršku i razumijevanje drugima.

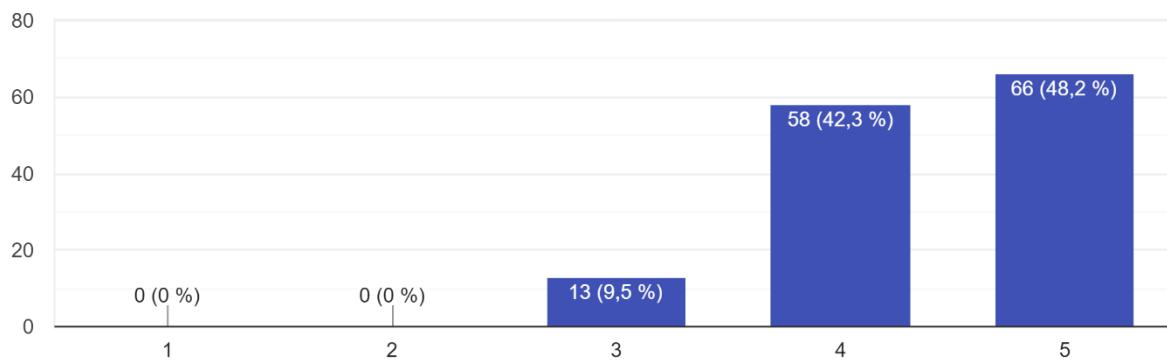
137 odgovora

Slika 16 - Distribucija rezultata tvrdnje: "S lakoćom prepoznajem i razumijem emocije drugih ljudi"

S lakoćom prepoznajem i razumijem emocije drugih ljudi.

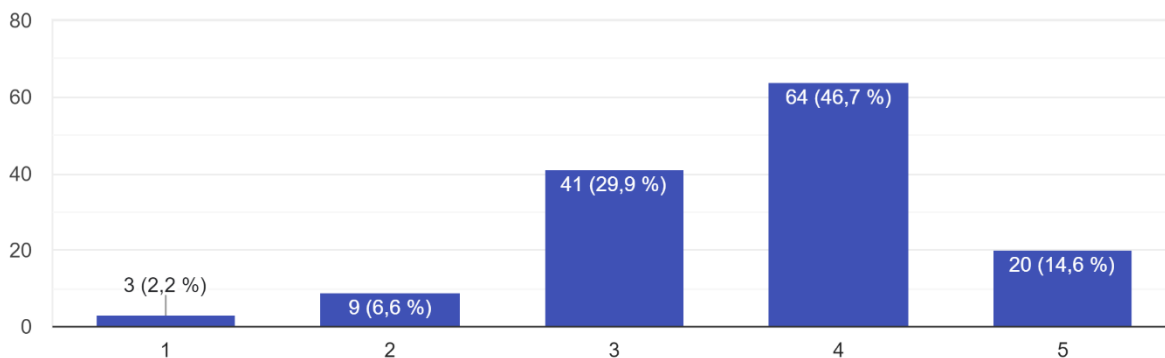
137 odgovora

Slika 17 - Distribucija rezultata tvrdnje: "Osjećam se veoma kompetentnim/om u provođenju detaljne, kvalitetne i precizne procjene funkcioniranja i potreba"

Osjećam se veoma kompetentnim/om u provođenju detaljne, kvalitetne i precizne procjene funkcioniranja i potreba.

137 odgovora

Sumarna vrijednost rezultata sudionika istraživanja za pitanja o osjećaju odgovornosti iznosi 601, a prosječna vrijednost iznosi $4,39 \pm 0,521$ (Tablica 6) što ukazuje na visoku razinu osjećaja odgovornosti, a razina slaganja je također visoka.

Tablica 6 - Sumarna i prosječna vrijednost za pitanja vezana uz osjećaj odgovornosti

	N	Sumarna vrijednost	Prosječna vrijednost	Std. odstupanje
Ukupna razina odgovornosti	137	601	4,39	0,521

U Tablici 7 se mogu vidjeti osnovni deskriptivni parametri odgovora sudionika istraživanja na pitanja vezana uz osjećaj odgovornosti. Sudionici su najvišim ocjenama ocijenili tvrdnju "Osjećam se odgovornim/om za očuvanje vlastite mentalne dobrobiti" ($4,67 \pm 0,570$) (Slika 19) te potom tvrdnju "Osjećam se odgovornim/om za vlastito stručno usavršavanje" ($4,66 \pm 0,561$) (Slika 20) gdje je razina slaganja najviša, dok je najniža prosječna vrijednost zabilježena za tvrdnju "Osjećam se odgovornim/om za uvođenje promjena u sustav" ($3,84 \pm 0,957$) (Slika 21) te je i razina slaganja za ovu tvrdnju najniža.

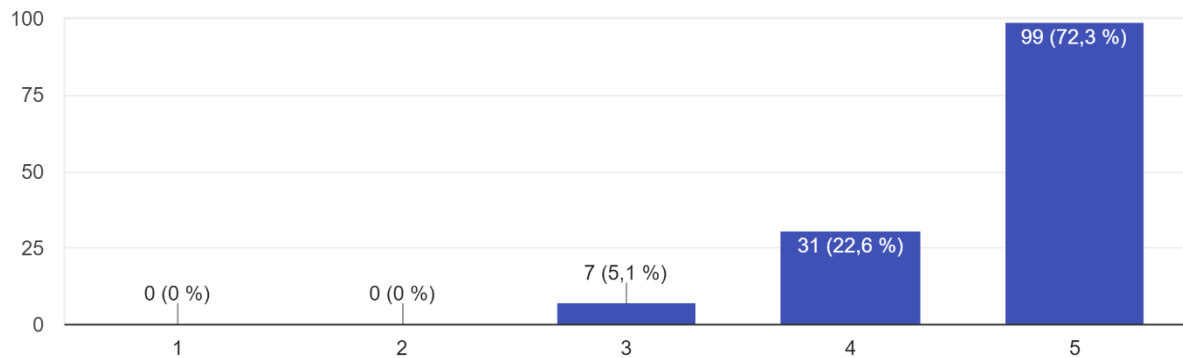
Tablica 7 - Osnovni deskriptivni parametri odgovora sudionika istraživanja na pitanja o osjećaju odgovornosti

Osjećaj odgovornosti	N	Prosječna vrijednost	Std. Odstupanje
Osjećam se odgovornim/om za vlastito stručno usavršavanje.	137	4,66	0,561
Osjećam se odgovornim/om za napredak korisnika s kojima radim.	137	4,45	0,727
Osjećam se odgovornim/om za uvođenje promjena u sustav.	137	3,84	0,957
Osjećam se odgovornim/om za kreiranje pozitivne radne klime.	137	4,31	0,784
Osjećam se odgovornim/om za čuvanje i podizanje ugleda struke.	137	4,40	0,762
Osjećam se odgovornim/om za očuvanje vlastite mentalne dobrobiti.	137	4,67	0,570

Slika 18 - Distribucija rezultata tvrdnje: "Osjećam se odgovornim/om za očuvanje vlastite mentalne dobrobiti"

Osjećam se odgovornim/om za očuvanje vlastite mentalne dobrobiti.

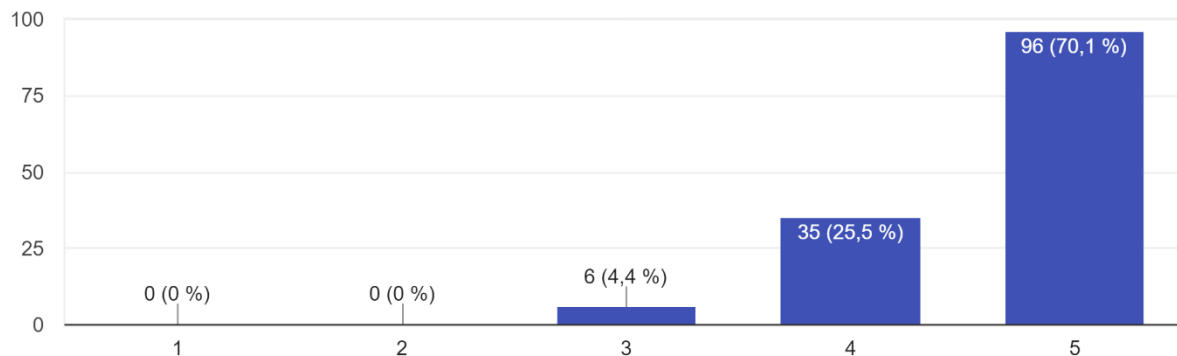
137 odgovora

Slika 9 - Distribucija rezultata tvrdnje: "Osjećam se odgovornim/om za vlastito stručno usavršavanje"

Osjećam se odgovornim/om za vlastito stručno usavršavanje.

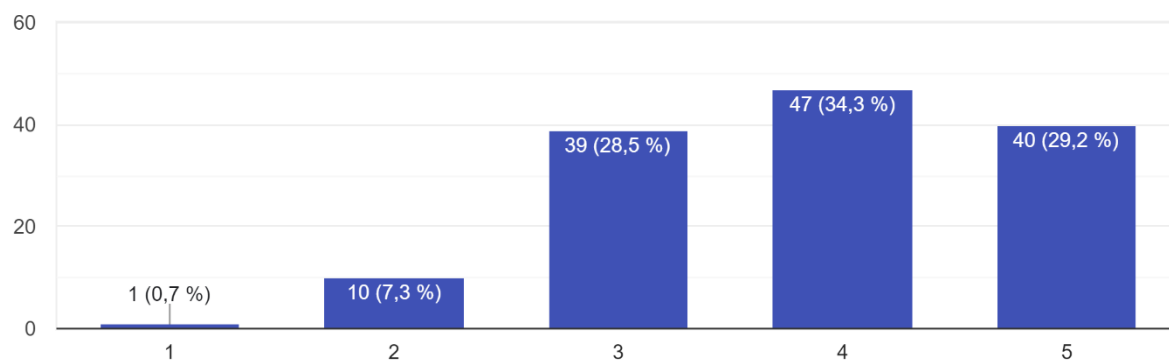
137 odgovora

Slika 10 - Distribucija rezultata tvrdnje: "Osjećam se odgovornim/om za uvođenje promjena u sustav"

Osjećam se odgovornim/om za uvođenje promjena u sustav.

137 odgovora

Sumarna vrijednost rezultata sudionika istraživanja za pitanja vezana uz zadovoljstvo na radu iznosi 506, a prosječna vrijednost je $3,69 \pm 0,690$ (Tablica 8) što ukazuje na srednju razinu zadovoljstva, a razina slaganja je umjerena.

Tablica 8 - Sumarna i prosječna vrijednost za pitanja vezana uz zadovoljstvo na radu

	N	Sumarna vrijednost	Prosječna vrijednost	Std. odstupanje
Ukupna razina zadovoljstva na radu	137	506	3,69	0,690

Tablica 9 prikazuje osnovne deskriptivne parametre odgovora sudionika istraživanja na pitanja vezana uz zadovoljstvo na radu. Sudionici su najvišim ocjenama ocijenili tvrdnje: "Zadovoljan/a sam odnosom s korisnicima s kojima radim" ($4,48 \pm 0,718$) (Slika 22), gdje je i razina slaganja najviša, potom tvrdnju "Zadovoljan/a sam odnosom s kolegama" ($4,20 \pm 0,909$) (Slika 23), "Zadovoljan/a sam odnosom s roditeljima/skrbnicima korisnika" ($4,14 \pm 0,824$) (Slika 24) te "Zadovoljan/a sam odnosom sa svojim nadređenima" ($4,07 \pm 0,972$) (Slika 25). Najniža prosječna vrijednost zabilježena je za tvrdnju "Zadovoljan/a sam visinom plaće." ($3,20 \pm 1,193$) (Slika 26), a razina slaganja je najniža za tvrdnju „Moj poslodavac financijski podržava moje stručno usavršavanje“ ($3,52 \pm 1,410$) (Slika 27).

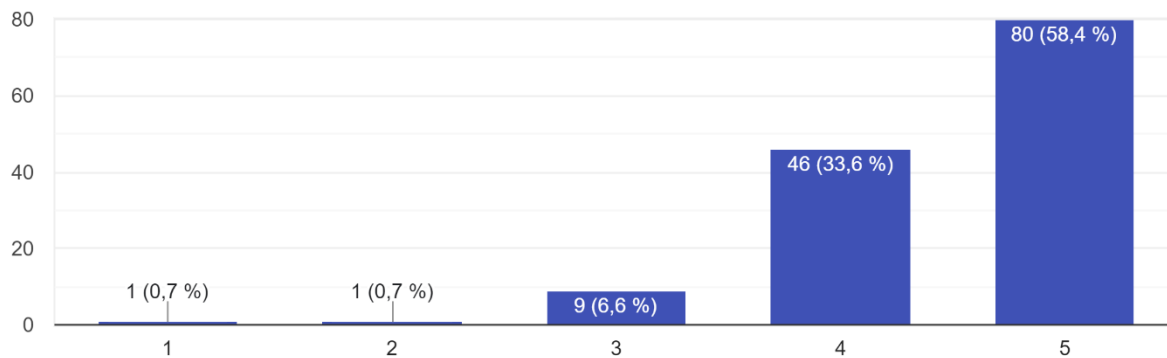
Tablica 9 - Osnovni deskriptivni parametri odgovora sudionika istraživanja na pitanja o zadovoljstvu na radu

Zadovoljstvo na radu	N	Prosječna vrijednost	Std. odstupanje
Radno okruženje i atmosfera na mojem radnom mjestu su poticajni.	137	3,75	1,013
Osigurano mi je vrijeme za stručno usavršavanje.	137	4,00	1,131
Moj poslodavac financijski podržava moje stručno usavršavanje.	137	3,52	1,410
Imam mogućnosti za napredovanjem na radnom mjestu.	137	3,61	1,279
Zadovoljan/a sam visinom plaće.	137	3,20	1,193
Zadovoljan/a sam odnosom s korisnicima s kojima radim.	137	4,48	0,718
Zadovoljan/a sam odnosom s roditeljima/skrbnicima korisnika.	137	4,14	0,824
Zadovoljan/a sam odnosom sa svojim nadređenima.	137	4,07	0,972
Zadovoljan/a sam odnosom s kolegama.	137	4,20	0,909
Imam dovoljno vremena kako bi izvršio/la sve radne obaveze unutar radnog vremena.	137	3,42	1,186
Osjećam se fizički sigurno na svojem radnom mjestu.	137	3,74	1,214
Osjećam se psihički sigurno na svojem radnom mjestu.	137	3,61	1,139
Radni prostor u kojem radim je adekvatan.	137	3,53	1,290
Na raspolaganju imam dovoljno opreme i materijala koji su mi potrebni za rad.	137	3,53	1,213
Dobivam kvalitetne, redovite i pravovremene povratne informacije o svom radu.	137	3,38	1,170
Zadovoljan/a sam omjerom direktnog rada s korisnicima i obavljanja administrativnih poslova na mom radnom mjestu.	137	3,27	1,216
U direktnom radu s korisnicima ne moram obavljati poslove drugih stručnjaka.	137	3,31	1,305

Slika 11 - Distribucija rezultata tvrdnje: "Zadovoljan/a sam odnosom s korisnicima s kojima radim"

Zadovoljan/a sam odnosom s korisnicima s kojima radim.

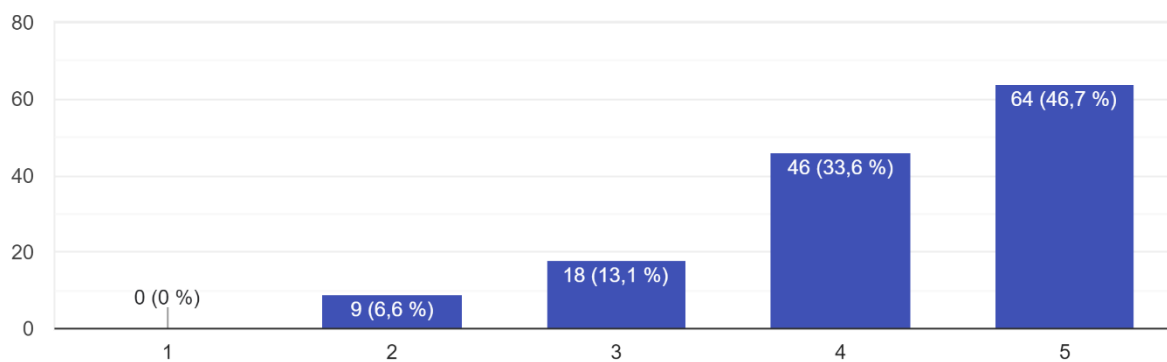
137 odgovora

Slika 12 - Distribucija rezultata tvrdnje: "Zadovoljan/a sam odnosom s kolegama"

Zadovoljan/a sam odnosom s kolegama.

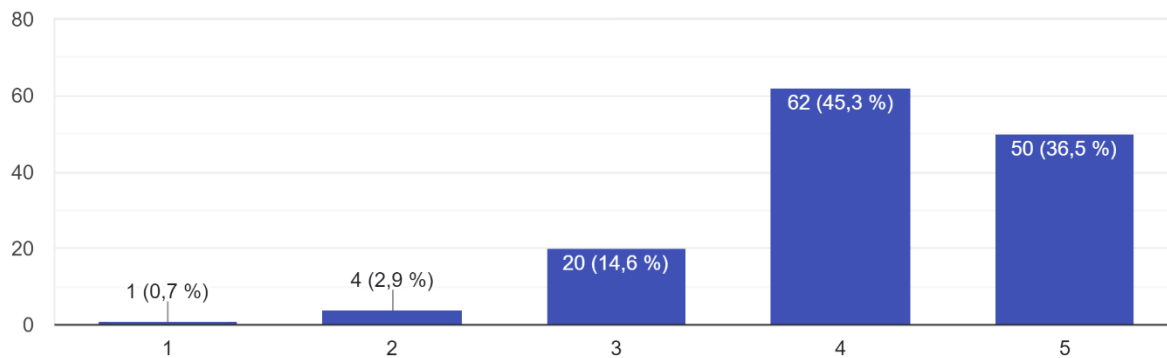
137 odgovora

Slika 13 - Distribucija rezultata tvrdnje: "Zadovoljan/a sam odnosom s roditeljima/skrbnicima korisnika"

Zadovoljan/a sam odnosom s roditeljima/skrbnicima korisnika.

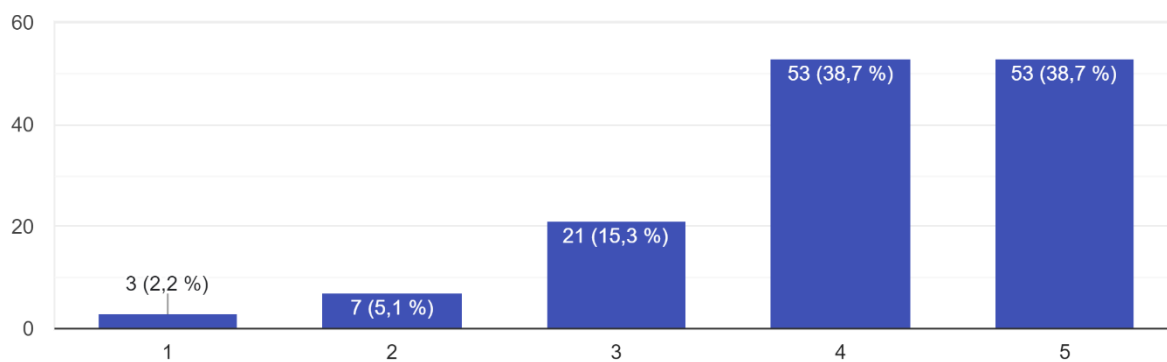
137 odgovora

Slika 14 - Distribucija rezultata tvrdnje: "Zadovoljan/a sam odnosom sa svojim nadređenima"

Zadovoljan/a sam odnosom sa svojim nadređenima.

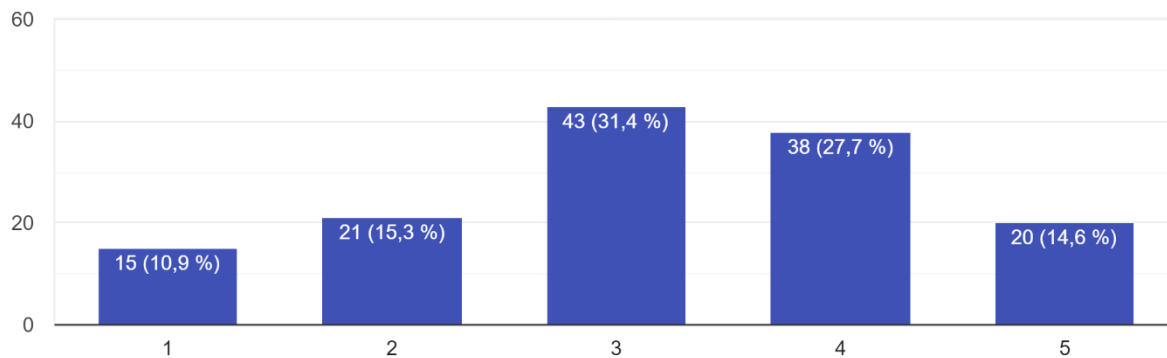
137 odgovora

Slika 15 - Distribucija rezultata tvrdnje: "Zadovoljan/a sam visinom plaće."

Zadovoljan/a sam visinom plaće.

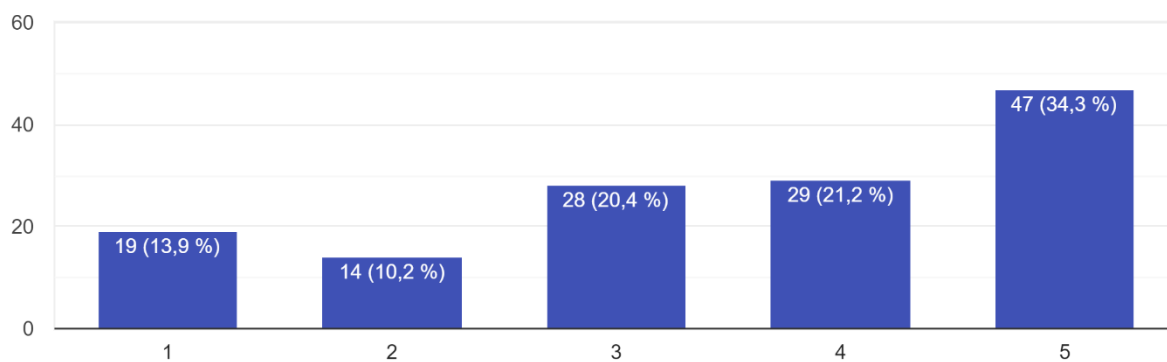
137 odgovora

Slika 27 - Distribucija rezultata tvrdnje: "Moj poslodavac finansijski podržava moje stručno usavršavanje."

Moj poslodavac finansijski podržava moje stručno usavršavanje.

137 odgovora

4.2. Korelacijska obrada podataka

Za ispitivanje postavljenih hipoteza ovog istraživanja korištena je korelacijska obrada podataka sa Spearmanovim koeficijentom korelacije budući da se radi o korelaciji ranga (odgovori sudionika istraživanja su bilježeni na Likertovoj ljestvici), a razina statističke značajnosti je postavljena na $p < 0,05$.

Prva postavljena hipoteza glasi: "Postoji pozitivna povezanost između samoprocijenjene kompetentnosti sudionika istraživanja i njihovog zadovoljstva na radu.". Iz rezultata korelacijske obrade prikazanih u Tablici 10 može se zaključiti kako postoji statistički značajna povezanost između samoprocjene kompetentnosti sudionika istraživanja i njihovog zadovoljstva na radu ($r = 0,345$, $p = 0,000$). S obzirom na vrijednost koeficijenta korelacije, veličina korelacije je slaba a s obzirom na predznak, korelacija je pozitivnog smjera. Drugim riječima, što je veća samoprocijenjena kompetentnost sudionika istraživanja, to je veće i njihovo zadovoljstvo na radu i suprotno. Ovim rezultatom se postavljena hipoteza potvrđuje.

Tablica 10 - Rezultati korelacijske obrade između samoprocijenjene kompetentnosti sudionika istraživanja i njihovog zadovoljstva na radu

			Samoprocjena kompetentnosti	Zadovoljstvo na radu
Spearman's rho	Samoprocjena kompetentnosti	Koeficijent korelacije P vrijednost N	1,000 137	,345** ,000 137
	Zadovoljstvo na radu	Koeficijent korelacije P vrijednost N	,345** ,000 137	1,000 137

Rezultati korelacijske obrade u Tablici 11 se odnose na testiranje druge hipoteze ovog istraživanja: "Postoji pozitivna povezanost između samoprocijenjene kompetentnosti sudionika istraživanja i njihovog osjećaja odgovornosti.". Iz utvrđenih rezultata ($r = 0,491$, $p = 0,000$) može se zaključiti kako postoji statistički značajna povezanost između samoprocijenjene kompetentnosti sudionika istraživanja i njihovog osjećaja odgovornosti. Veličina korelacije je umjerena te je pozitivnog smjera. Drugim riječima, što je veća samoprocijenjena kompetentnost sudionika istraživanja, to je

veći i njihov osjećaj odgovornosti i suprotno. Ovim rezultatom se i druga postavljena hipoteza potvrđuje.

Tablica 11 - Rezultati korelacijske obrade između samoprocijenjene kompetentnosti sudionika istraživanja i njihovog osjećaja odgovornosti

			Samoprocjena kompetentnosti	Osjećaj odgovornosti
Spearman's rho	Samoprocjena kompetentnosti	Koeficijent korelacije P vrijednost N	1,000 137	,491** ,000 137
	Osjećaj odgovornosti	Koeficijent korelacije P vrijednost N	,491** ,000 137	1,000 137

Tablica 12 prikazuje rezultate korelacijske obrade kojom se testirala i treća hipoteza ovog istraživanja: "Postoji pozitivna povezanost između osjećaja odgovornosti sudionika istraživanja i njihovog zadovoljstva na radu.". Iz utvrđenih rezultata ($r = 0,352$, $p = 0,000$) može se zaključiti kako postoji statistički značajna povezanost između osjećaja odgovornosti sudionika istraživanja i njihovog zadovoljstva na radu. Veličina korelacije je slaba te je pozitivnog smjera. Ovaj rezultat se može interpretirati na način da što je veći osjećaj odgovornosti sudionika istraživanja, to je veće i njihovo zadovoljstvo na radu. Ovim rezultatom se i treća postavljena hipoteza potvrđuje.

Tablica 12 - Rezultati korelacijske obrade između osjećaja odgovornosti sudionika istraživanja i njihovog zadovoljstva na radu

			Osjećaj odgovornosti	Zadovoljstvo na radu
Spearman's rho	Osjećaj odgovornosti	Koeficijent korelacije P vrijednost N	1,000 137	,352** ,000 137
	Zadovoljstvo na radu	Koeficijent korelacije P vrijednost N	,352** ,000 137	1,000 137

4.3. Komparacijska obrada podataka

Zbog neravnomjerne raspodjele i premalog broja sudionika istraživanja s obzirom na: spol sudionika istraživanja, područje rada te županiju u kojoj rade, nije bilo moguće provesti adekvatnu statističku komparativnu obradu podataka za navedene kategorije.

Kako bi se utvrdilo između kojih grupa sudionika istraživanja su postojale statistički značajne razlike u samoprocjeni kompetentnosti, osjećaju odgovornosti te zadovoljstva na radu provedeni su Kruskal Wallis test kada su se obrađivale više od dvije kategorije te Mann Whitney test kada su se obrađivale samo dvije kategorije sudionika istraživanja.

U radu su tablično prikazane samo statistički značajne razlike između sudionika istraživanja.

- DOB

Za potrebe obrade podataka, sudionici su s obzirom na dob podijeljeni u nove kategorije: „do 30 godina“, „31 – 40 godina“, „41 - 50 godina“ te „više od 50 godina“. Kako bi se testirala postavljena hipoteza ovog istraživanja koja glasi "Postoji statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti i zadovoljstvu na radu s obzirom na dob sudionika istraživanja." upotrebljen je Kruskal Wallis test s postavljenom razinom statističke značajnosti od $p < 0,05$.

Deskriptivni parametri, tj. rangovi Kruskal Wallis testa za dob sudionika istraživanja su prikazani u Tablici 13. Najviši prosječni rang za samoprocjenu kompetentnosti imali su sudionici s „31 – 40 godina“ (71,46), a najniži prosječni rang su imali sudionici s „do 30 godina“ (68,06). Najviši prosječni rang za osjećaj odgovornosti imali su sudionici s „do 30 godina“ (76,23), a najniži sudionici s „41 – 50 godina“ (58,38). Najviši prosječni rang za zadovoljstvo na radu imali su sudionici s „41 – 50 godina“ (76,61), a najniži sudionici s „31 – 40 godina“ (61,46).

Tablica 13 - Rangovi Kruskal Wallis testa: Dob sudionika istraživanja

	Dob sudionika istraživanja	N	Prosječni rang
Samoprocjena kompetentnosti	do 30 godina	40	68,06

	31 – 40 godina	36	71,46
	41 – 50 godina	28	68,63
	više od 50 godina	33	67,77
	Ukupno	137	
Osjećaj odgovornosti	do 30 godina	40	76,23
	31 – 40 godina	36	65,75
	41 – 50 godina	28	58,38
	više od 50 godina	33	72,80
	Ukupno	137	
Zadovoljstvo na radu	do 30 godina	40	64,24
	31 – 40 godina	36	64,46
	41 – 50 godina	28	76,61
	više od 50 godina	33	76,55
	Ukupno	137	

Rezultati Kruskal Wallis testa prikazani u Tablici 14 otkrivaju da nije postojala statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti te zadovoljstvu na radu s obzirom na dob sudionika istraživanja ($p > 0,05$). Ovim rezultatima se postavljena hipoteza odbacuje.

Tablica 14 - Rezultati Kruskal Wallis testa: Dob sudionika istraživanja

	Samoprocjena kompetentnosti	Osjećaj odgovornosti	Zadovoljstvo na radu
Hi kvadrat	,195	3,941	4,102
Stupnjevi slobode	3	3	
P vrijednost	,978	,268	,251

- ZAVRŠENI MODUL/STUDIJI

Zbog neravnomjerne raspodjele sudionika istraživanja u različitim kategorijama s obzirom na završeni studij/modul, odlučeno je da sudionici koji spadaju u kategoriju „Rehabilitacija osoba oštećena vida“ zbog malog broja sudionika istraživanja neće biti uključeni u obradu podataka kako bi se osigurala adekvatna statistička obrada. Kako bi se testirala postavljena hipoteza istraživanja koja glasi "Postoji statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju

odgovornosti i zadovoljstvu na radu s obzirom na završeni studij/modul sudionika istraživanja." upotrebljen je Kruskal Wallis test s postavljenom razinom statističke značajnosti od $p < 0,05$.

Deskriptivni parametri Kruskal Wallis testa za završeni studij/modul su prikazani u Tablici 15. Najviši prosječni rang za samoprocjenu kompetentnosti imali su sudionici sa završenim studijem „Integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa“ (62,63), a najniži prosječni rang su imali sudionici s modulom „Inkluzivna edukacija i rehabilitacija“ (58,10). Najviši prosječni rang za osjećaj odgovornosti imali su sudionici sa završenim modulom „Inkluzivna edukacija i rehabilitacija“ (71,28), a najniži sudionici sa završenim studijem „Integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa“ (57,74). Najviši prosječni rang za zadovoljstvo na radu je bio onaj od sudionika istraživanja sa studijem „Integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa“ (68,85), a najniži od sudionika istraživanja s modulom „Rehabilitacija, sofrologija, kreativne i art/ekspresivne terapije“ (43,54).

Tablica 15 - Rangovi Kruskal Wallis testa: Završeni studij/modul

	Završeni studij/modul	N	Prosječni rang
Samoprocjena kompetentnosti	Inkluzivna edukacija i rehabilitacija	29	58,10
	Rehabilitacija, sofrologija, kreativne i art/ekspresivne terapije	25	62,36
	Integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa	68	62,63
	Ukupno	122	
Osjećaj odgovornosti	Inkluzivna edukacija i rehabilitacija	29	71,28
	Rehabilitacija, sofrologija, kreativne i art/ekspresivne terapije	25	60,40
	Integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa	68	57,74
	Ukupno	122	
Zadovoljstvo na radu	Inkluzivna edukacija i rehabilitacija	29	59,74
	Rehabilitacija, sofrologija, kreativne i art/ekspresivne terapije	25	43,54

	Integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa	68	68,85
	Ukupno	122	

Rezultati Kruskal Wallis testa prikazani u Tablici 16 pokazuju da nije postojala statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti i osjećaju odgovornosti na radu s obzirom na završeni studij/modul sudionika istraživanja ($p > 0,05$), ali je utvrđena statistički značajna razlika u zadovoljstvu na radu ($p < 0,05$).

Tablica 16 - Rezultati Kruskal Wallis testa: Završeni studij/modul

	Samoprocjena kompetentnosti	Osjećaj odgovornosti	Zadovoljstvo na radu
Hi kvadrat	,353	3,059	9,476
Stupnjevi slobode	2	2	2
P vrijednost	,838	,217	,009

Kako bi se utvrdilo između kojih grupa sudionika istraživanja s obzirom na završeni studij/modul su postojale statistički značajne razlike u zadovoljstvu na radu, proveden je Mann Whitney test kako bi se usporedile tri kategorije sudionika istraživanja, a tablični prikaz će biti prikazan samo za statistički značajne razlike.

Iz prve provedene usporedbe rezultata Mann Whitney testa između sudionika istraživanja sa završenim modulom „Inkluzivna edukacija i rehabilitacija“ i modulom „Rehabilitacija, sofrologija, kreativne i art/ekspresivne terapije“ ne postoji statistički značajna razlika u zadovoljstvu na radu ($p > 0,0167$).

Iz druge provedene usporedbe rezultata Mann Whitney testa između sudionika istraživanja sa završenim modulom „Inkluzivna edukacija i rehabilitacija“ i studijem „Integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa“ može se zaključiti kako ne postoji statistički značajna razlika u zadovoljstvu na radu ($p > 0,0167$).

Naposlijetku, iz treće provedene usporedbe rezultata Mann Whitney testa (Tablica 18) između sudionika istraživanja sa završenim modulom „Rehabilitacija, sofrologija, kreativne i art/ekspresivne terapije“ i studijem „Integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa“ može se vidjeti kako postoji statistički značajna razlika između ove dvije skupine ($p < 0,0167$). Sudionici sa završenim studijem „Integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa“ pokazuju viši prosječni rang (52,10) od sudionika istraživanja sa završenim modulom „Rehabilitacija, sofrologija, kreativne i art/ekspresivne terapije“ (33,14) pa možemo zaključiti kako je razina njihovog zadovoljstva na radu viša (Tablica 17).

Tablica 17 - Rangovi Mann Whitney testa: „Rehabilitacija, sofrologija, kreativne i art/ekspresivne terapije“ i „Integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa“

	Završeni modul/studij	N	Prosječni rang	Suma rangova
Zadovoljstvo na radu	Rehabilitacija, sofrologija, kreativne i art/ekspresivne terapije	25	33,14	828,50
	Integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa	68	52,10	3542,50
	Ukupno	93		

Tablica 18 - Rezultati Mann Whitney testa: „Rehabilitacija, sofrologija, kreativne i art/ekspresivne terapije“ i „Integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa“

	Zadovoljstvo na radu
Mann-Whitney U	503,500
Wilcoxon W	828,500
Z	-3,005
P vrijednost	,003

- NAJVIŠA RAZINA STUDIJA

S obzirom na raspodjelu sudionika istraživanja unutar područja najviše završene razine studija, u obzir su uzeti samo sudionici iz kategorija: „diplomski studij“ i „integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa“, dok sudionika istraživanja iz kategorija: „specijalistički studij“ i „doktorski

studij“ nije bilo dovoljno za adekvatnu statističku obradu. Kako bi se testirala postavljena hipoteza ovog istraživanja koja glasi "Postoji statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti i zadovoljstvu na radu s obzirom na najvišu završenu razinu studija sudionika istraživanja." upotrebljen je Kruskal Wallis test s postavljenom razinom statističke značajnosti od $p < 0,05$.

S obzirom na dvije kategorije sudionika istraživanja, proveden je Mann Whitney test s razinom postavljene statističke značajnosti od $p < 0,05$. Iz rezultata Mann Whitney testa prikazanih u Tablici 20 te s obzirom na p vrijednost od $p > 0,05$, može se zaključiti kako ne postoji statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti te osjećaja odgovornosti (s obzirom na najvišu završenu razinu studija, ali je pronađena značajna razlika u zadovoljstvu na radu ($p < 0,05$) između sudionika istraživanja s najvišim završenim studijima „diplomski studij“ i „integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa“. U Tablici 19 možemo vidjeti kako je prosječni rang viši kod sudionika istraživanja s najviše završenim integriranim studijem prije uvođenja Bolonjskog procesa (69,41) pa je tako i njihovo zadovoljstvo na radu više.

Tablica 19 - Rangovi Mann Whitney testa: Najviša završena razina studija

	Najviša završena razina studija	N	Prosječni rang	Suma rangova
Samoprocjena kompetentnosti	diplomski studij	67	63,29	4240,50
	integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa	54	58,16	3140,50
	Ukupno	121		
Osjećaj odgovornosti	diplomski studij	67	66,96	4486,50
	integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa	54	53,60	2894,50
	Ukupno	121		
Zadovoljstvo na radu	diplomski studij	67	54,22	3633,00
	integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa	54	69,41	3748,00
	Ukupno	121		

Tablica 20 - Rezultati Mann Whitney testa: Najviša završena razina studija

	Samoprocjena kompetentnosti	Osjećaj odgovornosti	Zadovoljstvo na radu
Mann-Whitney U	1655,500	1409,500	1355,000
Wilcoxon W	3140,500	2894,500	3633,000
Z	-,802	-2,099	-2,369
P vrijednost	,423	,036	,018

- UKUPNE GODINE RADNOG STAŽA

Kako bi se testirala postavljena hipoteza ovog istraživanja koja glasi "Postoji statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti i zadovoljstvu na radu s obzirom na ukupne godine radnog staža sudionika istraživanja." upotrebljen je Kruskal Wallis test s postavljenom razinom statističke značajnosti od $p < 0,05$.

Deskriptivni parametri Kruskal Wallis testa za ukupne godine radnog staža su prikazani u Tablici 21. Najviši prosječni rang za samoprocjenu kompetentnosti imali su sudionici s ukupnim godinama radnog staža „6 – 10 godina“ (76,33), a najniži prosječni rang su imali sudionici s „11 – 20 godina“ (58,78). Najviši prosječni rang za osjećaj odgovornosti imali su sudionici s „1 – 5 godina“ (77,78), a najniži sudionici s „11 – 20 godina“ (59,87). Za zadovoljstvo na radu najviši prosječni rang je bio onaj od sudionika istraživanja s „više od 20 godina“ ukupnog radnog staža (76,41), a najniži od sudionika istraživanja s „1 – 5 godina“ (59,16).

Tablica 21 - Rangovi Kruskal Wallis testa: Ukupne godine radnog staža

	Ukupne godine radnog staža	N	Prosječni rang
Samoprocjena kompetentnosti	1 – 5 godina	32	63,64
	6 – 10 godina	26	76,33
	11 – 20 godina	27	58,78
	više od 20 godina	52	73,94
	Ukupno	137	
Osjećaj odgovornosti	1 – 5 godina	32	77,78
	6 – 10 godina	26	64,62

	11 – 20 godina	27	59,87
	više od 20 godina	52	70,53
	Ukupno	137	
Zadovoljstvo na radu	1 – 5 godina	32	59,16
	6 – 10 godina	26	64,10
	11 – 20 godina	27	71,11
	više od 20 godina	52	76,41
	Ukupno	137	

Rezultati Kruskal Wallis testa prikazani u Tablici 22 otkrivaju da nije postojala statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti te zadovoljstva na radu s obzirom na ukupne godine radnog staža sudionika istraživanja ($p > 0,05$). Ovim rezultatom se postavljena hipoteza odbacuje.

Tablica 22 - Rezultati Kruskal Wallis testa: Ukupne godine radnog staža

	Samoprocjena kompetentnosti	Osjećaj odgovornosti	Zadovoljstvo na radu
Hi kvadrat	4,083	3,446	4,261
Stupnjevi slobode	3	3	3
P vrijednost	,253	,328	,235

- UKUPNE GODINE RADNOG STAŽA U STRUCI

Kako bi se testirala postavljena hipoteza ovog istraživanja koja glasi "Postoji statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti i zadovoljstvu na radu s obzirom na ukupne godine radnog staža u struci sudionika istraživanja." upotrebljen je Kruskal Wallis test s postavljenom razinom statističke značajnosti od $p < 0,05$.

Deskriptivni rangovi Kruskal Wallis testa za ukupne godine radnog staža u struci su prikazani u Tablici 23. Najviši prosječni rang za samoprocjenu kompetentnosti imali su sudionici s ukupnim godinama radnog staža u struci „6 – 10 godina“ (79,58), a najniži prosječni rang su imali sudionici s „11 – 20 godina“ (62,29). Najviši prosječni rang za osjećaj odgovornosti imali su sudionici s „1 – 5 godina“ (77,78), a najniži sudionici s „11 – 20 godina“ (59,87). Za zadovoljstvo na radu najviši

prosječni rang je bio onaj od sudionika istraživanja s „više od 20 godina“ ukupnog radnog staža u struci (77,32), a najniži od sudionika istraživanja s „6 - 10 godina“ (61,81).

Tablica 23 - Rangovi Kruskal Wallis testa: Ukupne godine radnog staža u struci

	Ukupne godine radnog staža u struci	N	Prosječni rang
Samoprocjena kompetentnosti	1 – 5 godina	35	63,00
	6 – 10 godina	24	79,58
	11 – 20 godina	29	62,29
	više od 20 godina	49	72,07
	Ukupno	137	
Osjećaj odgovornosti	1 – 5 godina	35	77,77
	6 – 10 godina	24	63,38
	11 – 20 godina	29	60,84
	više od 20 godina	49	70,32
	Ukupno	137	
Zadovoljstvo na radu	1 – 5 godina	35	62,37
	6 – 10 godina	24	61,81
	11 – 20 godina	29	68,90
	više od 20 godina	49	77,32
	Ukupno	137	

Rezultati Kruskal Wallis testa prikazani u Tablici 24 otkrivaju da nije postojala statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti te zadovoljstva na radu s obzirom na ukupne godine radnog staža u struci ($p > 0,05$). Ovim rezultatom se postavljena hipoteza odbacuje.

Tablica 24 - Rezultati Kruskal Wallis testa: Ukupne godine radnog staža u struci

	Samoprocjena kompetentnosti	Osjećaj odgovornosti	Zadovoljstvo na radu
Hi kvadrat	3,642	3,528	3,920
Stupnjevi slobode	3	3	3
P vrijednost	,303	,317	,270

- UKUPNE GODINE RADNOG STAŽA U TRENUTNOM PODRUČJU RADA

Kako bi se testirala postavljena hipoteza ovog istraživanja koja glasi "Postoji statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti i zadovoljstvu na radu s obzirom na ukupne godine radnog staža u trenutnom području rada sudionika istraživanja." upotrebljen je Kruskal Wallis test s postavljenom razinom statističke značajnosti od $p < 0,05$.

Deskriptivni rangovi Kruskal Wallis testa za ukupne godine radnog staža u trenutnom području rada su prikazani u Tablici 25. Najviši prosječni rang za samoprocjenu kompetentnosti imali su sudionici s ukupnim godinama radnog staža u trenutnom području rada „6 – 10 godina“ (79,46), a najniži prosječni rang su imali sudionici s „11 – 20 godina“ (55,29). Najviši prosječni rang za osjećaj odgovornosti imali su sudionici s „1 – 5 godina“ (78,26), a najniži sudionici s „11 – 20 godina“ (47,52). Za zadovoljstvo na radu najviši prosječni rang je bio onaj od sudionika istraživanja s „više od 20 godina“ ukupnog radnog staža u struci (78,54), a najniži od sudionika istraživanja s „11 -20 godina“ (61,65).

Tablica 25 - Rangovi Kruskal Wallis testa: Ukupne godine radnog staža u trenutnom području rada

	Ukupne godine radnog staža u trenutnom području rada	N	Prosječni rang
Samoprocjena kompetentnosti	1 – 5 godina	49	66,89
	6 – 10 godina	24	79,46
	11 – 20 godina	24	55,29
	više od 20 godina	40	73,54
	Ukupno	137	
Osjećaj odgovornosti	1 – 5 godina	49	78,26
	6 – 10 godina	24	67,02
	11 – 20 godina	24	47,52
	više od 20 godina	40	71,74
	Ukupno	137	
Zadovoljstvo na radu	1 – 5 godina	49	65,82
	6 – 10 godina	24	66,96
	11 – 20 godina	24	61,65
	više od 20 godina	40	78,54
	Ukupno	137	

Rezultati Kruskal Wallis testa prikazani u Tablici 26 otkrivaju da nije postojala statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti te zadovoljstvu na radu s obzirom na ukupne godine radnog staža sudionika istraživanja u trenutnom području rada ($p > 0,05$). Međutim, utvrđena je statistički značajna razlika u osjećaju odgovornosti ($p < 0,05$).

Tablica 26 - Rezultati Kruskal Wallis testa: Ukupne godine radnog staža u trenutnom području rada

	Samoprocjena kompetentnosti	Osjećaj odgovornosti	Zadovoljstvo na radu
Hi kvadrat	5,211	10,109	3,517
Stupnjevi slobode	3	3	3
P vrijednost	,157	,018	,319

Kako bi se utvrdilo između kojih grupa sudionika istraživanja su, s obzirom na ukupne godine radnog staža u trenutnom području rada, postojale statistički značajne razlike u osjećaju odgovornosti, proveden je Mann Whitney test kako bi se usporedile četiri kategorije sudionika istraživanja, a prikazani su tablični prikazi samo za utvrđene statistički značajne razlike između sudionika istraživanja.

Iz prve provedene usporedbe rezultata Mann Whitney testa između sudionika istraživanja s „1 – 5 godina“ te „6 – 10 godina“ može se zaključiti kako ne postoji statistički značajna razlika u osjećaju odgovornosti između ovih skupina ($p > 0.0083$).

Iz druge provedene usporedbe rezultata Mann Whitney testa (Tablica 28) između sudionika istraživanja s „1 – 5 godina“ i „11 – 20 godina“ može se zaključiti kako postoji statistički značajna razlika u osjećaju odgovornosti između ovih skupina ($p < 0.0083$). Sudionici istraživanja s ukupnim godinama radnog staža u trenutnom području rada „1 – 5 godina“ imaju viši prosječni rang (42,56) u odnosu na sudionike istraživanja s ukupnim godinama radnog staža u trenutnom području rada „11 – 20 godina“ (25,65) (Tablica 27).

Tablica 27 - Rangovi Mann Whitney testa: „1 – 5 godina“ i „11 – 20 godina“

	Ukupne godine radnog staža u trenutnom području rada	N	Prosječni rang	Suma rangova
Osjećaj odgovornosti	1 – 5 godina	49	42,56	2085,50
	11 – 20 godina	24	25,65	615,50
	Ukupno	73		

Tablica 28 - Rezultati Mann Whitney testa: „1 – 5 godina“ i „11 – 20 godina“

	Osjećaj odgovornosti
Mann-Whitney U	315,500
Wilcoxon W	615,500
Z	-3,224
P vrijednost	,001

Iz treće provedene usporedbe rezultata Mann Whitney testa između sudionika istraživanja s „1 – 5 godina“ i „više od 20 godina“ može se zaključiti kako ne postoji statistički značajna razlika u osjećaju odgovornosti između ovih skupina ($p > 0.0083$).

Iz četvrte provedene usporedbe rezultata Mann Whitney testa između sudionika istraživanja s „6 – 10 godina“ i „11 – 20 godina“ može se zaključiti kako ne postoji statistički značajna razlika u osjećaju odgovornosti između ovih skupina ($p > 0.0083$).

Iz pete provedene usporedbe rezultata Mann Whitney testa između sudionika istraživanja s „6 – 10 godina“ i „više od 20 godina“ može se zaključiti kako ne postoji statistički značajna razlika u osjećaju odgovornosti između ovih skupina ($p > 0.0083$).

Iz šeste provedene usporedbe rezultata Mann Whitney testa između sudionika istraživanja s „11 – 20 godina“ i „više od 20 godina“ može se zaključiti kako ne postoji statistički značajna razlika u osjećaju odgovornosti između ovih skupina ($p > 0.0083$).

- VELIČINA MJESTA RADA

Zbog neravnomjerne raspodjele sudionika istraživanja u različitim kategorijama s obzirom na veličinu mjesta rada, odlučeno je da sudionici koji spadaju u kategoriju „manje mjesto“ zbog malog broja sudionika istraživanja neće biti uključeni u obradu ovih podataka kako bi se osigurala adekvatna statistička obrada. Kako bi se testirala postavljena hipoteza ovog istraživanja koja glasi "Postoji statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti i zadovoljstvu na radu s obzirom na veličinu mjesta rada sudionika istraživanja.“ upotrebljen je Kruskal Wallis test s postavljenom razinom statističke značajnosti od $p < 0,05$.

Deskriptivni parametri tj. rangovi Kruskal Wallis testa za veličinu mjesta rada su prikazani u Tablici 29. Najviši prosječni rang za samoprocjenu kompetentnosti imali su sudionici istraživanja koji rade u velikom gradu (74,63), a najniži sudionici istraživanja koji rade u manjem gradu (56,36). Najviši prosječni rang za osjećaj odgovornosti imali su sudionici istraživanja koji rade u velikom gradu (71,42), a najniži sudionici istraživanja koji rade u manjem gradu (63,86). Najviši prosječni rang za zadovoljstvo na radu imali su sudionici istraživanja koji rade u većem gradu (74,87), a najniži sudionici istraživanja koji rade u manjem gradu (62,16).

Tablica 29 - Rangovi Kruskal Wallis testa: Veličina mjesta rada

	Veličina mjesta rada	N	Prosječni rang
Samoprocjena kompetentnosti	manji grad	45	56,36
	veći grad	26	69,52
	veliki grad	63	74,63
	Ukupno	134	
Osjećaj odgovornosti	manji grad	45	63,86
	veći grad	26	64,31
	veliki grad	63	71,42
	Ukupno	134	
Zadovoljstvo na radu	manji grad	45	62,16
	veći grad	26	74,87
	veliki grad	63	68,28
	Ukupno	134	

Rezultati Kruskal Wallis testa prikazani u Tablici 30 otkrivaju da nije postojala statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti te zadovoljstva na radu s obzirom na veličinu mjesta rada ($p > 0,05$). Ovim rezultatom se postavljena hipoteza odbacuje.

Tablica 30 - Rezultati Kruskal Wallis testa: Veličina mjesta rada

	Samoprocjena kompetentnosti	Osjećaj odgovornosti	Zadovoljstvo na radu
Hi kvadrat	5,925	1,234	1,816
Stupnjevi slobode	2	2	2
P vrijednost	,052	,540	,403

- VISINA PLAĆE

Kako bi se testirala postavljena hipoteza ovog istraživanja koja glasi "Postoji statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti i zadovoljstvu na radu s obzirom na visinu plaće sudionika istraživanja." upotrebljen je Kruskal Wallis test s postavljenom razinom statističke značajnosti od $p < 0,05$.

Deskriptivni parametri tj. rangovi Kruskal Wallis testa za visinu plaće su prikazani u Tablici 31. Najviši prosječni rang koji odražava samoprocjenu kompetentnosti imali su sudionici istraživanja s plaćom većom od 1600 eura (76,49), a najniži prosječni rang imali su sudionici istraživanja s plaćom do 1200 eura (61,00). Najviši prosječni rang za osjećaj odgovornosti imali su sudionici istraživanja s plaćom većom od 1600 eura, a najniži prosječni rang su imali sudionici istraživanja s plaćom 1400 eura – 1600 eura (67,04). Za zadovoljstvo na radu najviši prosječni rang je bio onaj od sudionika istraživanja s plaćom većom od 1600 eura (83,90), a najniži od sudionika istraživanja s plaćom 1200 eura – 1400 eura (61,53).

Tablica 31 - Rangovi Kruskal Wallis testa: Visina plaće

	Visina plaće:	N	Prosječni rang
Samoprocjena kompetentnosti	do 1200 e	21	61,00
	1200-1400 e	44	70,97
	1400-1600 e	37	64,12
	Više od 1600 e	35	76,49

	Ukupno	137	
Osjećaj odgovornosti	do 1200 eura	21	68,67
	1200-1400 e	44	68,23
	1400-1600 e	37	67,04
	Više od 1600 e	35	72,24
	Ukupno	137	
Zadovoljstvo na radu	do 1200 eura	21	69,71
	1200-1400 e	44	61,53
	1400-1600 e	37	63,38
	Više od 1600 e	35	83,90
	Ukupno	137	

Rezultati Kruskal Wallis testa prikazani u Tablici 32 otkrivaju da nije postojala statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti te zadovoljstvu na radu s obzirom na visinu plaće ($p > 0,05$). Ovim rezultatom se postavljena hipoteza odbacuje.

Tablica 32 - Rezultati Kruskal Wallis testa: Visina plaće

	Samoprocjena kompetentnosti	Osjećaj odgovornosti	Zadovoljstvo na radu
Hi kvadrat	2,776	,348	7,248
Stupnjevi slobode	3	3	3
P vrijednost	,427	,951	,064

4.4. Kvalitativna analiza odgovora na pitanja otvorenog tipa

Analiza odgovora na pitanje „*Koje kompetencije smatrate da bi bilo važno steći tijekom studija, a imate dojam da nisu obuhvaćene tijekom Vašeg studija?*“ pokazala je da sudionici istraživanja smatraju kako su sljedeća područja kompetencija ključna za stjecanje, a nisu obuhvaćena tijekom njihovog studija:

- suradnja s roditeljima djece s teškoćama u razvoju
- komunikacija s roditeljima djece s teškoćama u razvoju
- podrška roditeljima djece s teškoćama u razvoju

- rad s obitelji djece s teškoćama u razvoju ili osoba s invaliditetom
- provođenje edukacijsko-rehabilitacijske procjene
- praktični rad i supervizija
- očuvanje mentalnog i fizičkog zdravlja
- komunikacija i suradnja sa suradnicima i ostalim stručnjacima
- rad s djecom i osobama s poremećajem iz spektra autizma
- osobne kompetencije.

U području suradnje, komunikacije i podrške roditeljima djece s teškoćama u razvoju većina sudionika istraživanja ističe važnost stjecanja vještina potrebnih za uspostavljanje povjerenja i pozitivnog odnosa s roditeljima. Također naglašavaju potrebu za više praktičnih primjera i savjeta u vezi komunikacije i s roditeljima te metodama educiranja i savjetovanja roditelja kako da potiču dijete s teškoćama u razvoju u svakodnevnim aktivnostima. Ističu važnost stjecanja vještina zaštićivanja samog sebe prilikom suradnje s roditeljima te vještine stavljanja sebe u ulogu roditelja.

U području obitelji djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom sudionici istraživanja stavljaju naglasak na: rad s braćom i sestrama djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom, priopćavanje dijagnoze, procese prilagodbe na teškoću te općenitu podršku obitelji. Također navode nedostatak vještina potrebnih za vođenje izazovnih razgovora. Ističu važnost stjecanja kompetencija za očuvanje mentalnog i fizičkog zdravlja poput: pružanje podrške uz postavljanje profesionalnih granica, prepoznavanje i prevencija sagorijevanja na radu i profesionalnog stresa, briga o sebi, nošenje s konfliktima između suradnika te općenito znanje o vrstama fizičke intervencije. Sudionici istraživanja smatraju kako nedostaju i kompetencije važne za: rad u timu, vodstvo i građenje odnosa, asertivnost u komunikaciji unutar stručnog tima, uspostavljanje autoriteta te kreiranje transdisciplinarne suradnje. Neki sudionici istraživanja navode nedostatak kompetencija važnih za procjenu, metode i strategije rada s osobama s poremećajem iz spektra autizma. Od osobnih kompetencija za koje smatraju da su ključne za stjecanje tijekom studija, sudionici istraživanja ističu: kritično razmišljanje prema različitim vrstama terapija, pristupima i edukacijama, prepoznavanje vlastitih jakih strana i interesa, vještine aktivnog slušanja, fleksibilnost, rad na sebi i emocijama, komunikacijske vještine te znanstvene kompetencije. Većina sudionika istraživanja je istaknula važnost donošenja promjena u akademskom obrazovanju kako bi se stekle kompetencije za koje trenutno smatraju da ih nisu stekli, a to su:

prilagodba materijala, komunikacijske vještine za rad s osjetljivom populacijom, metodička priprema za rad, programiranje u praksi, analiza podataka i evaluacija programa rada, rad s djecom s teškoćama u razvoju u redovnim školama, rad s djecom rane i predškolske dobi, planiranje i provođenje znanstvenih istraživanja, te znanje o: prevenciji i intervenciji kod nepoželjnih ponašanja, pravima korisnika, mjerljivim instrumentima procjene, razvojnoj psihologiji (dječja i adolescentna psihologija), zakonskim okvirima pojedinih područja rada i dijagnostici. U usporedbi sudionika istraživanja koji su završili integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa i sudionika istraživanja koji su završili diplomski studij javljaju se jednaka područja nedostatka kompetencija za komunikaciju, suradnju i pružanje podrške roditeljima, obitelji te braći i sestrama djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom te nedovoljno praktičnog iskustva.

Analiza odgovora na pitanje „*Koje kompetencije smatrate da je važno usvojiti i razvijati nakon završenog studija u sklopu cjeloživotnog učenja?*“ pokazala je da sudionici istraživanja smatraju kako su sljedeća područja ključna za usvajanje i razvijanje nakon završenog studija u sklopu cjeloživotnog učenja:

- komunikacija i suradnja
- praćenje suvremenih spoznaja i kontinuirano usavršavanje
- razvoj osobnih kompetencija i rad na sebi
- briga o mentalnom i fizičkom zdravlju
- poznavanje, praćenje i korištenje novih metoda rada, procjena i testova.

Neki su sudionici istraživanja naveli kako smatraju da je sve kompetencije važno usvajati i razvijati u sklopu cjeloživotnog učenja. Većina sudionika istraživanja istaknula je važnost razvijanja komunikacijskih i socijalnih vještina važnih za profesionalni rad, suradnju te stvaranje partnerskih odnosa sa stručnjacima različitih profila i obiteljima korisnika edukacijsko-rehabilitacijskih usluga. Također navode važnost praćenja suvremenih znanstvenih spoznaja, metoda, tehnologija te aktivno praćenje svih promjena i zakonskih odredbi unutar struke. Istaknuli su i važnost razvijanja brojnih osobnih kompetencija: kritičko promišljanje o učinkovitosti i potencijalnim opasnostima novih tehnologija, pristupa i metoda; kompetencije samozastupanja; improvizacija; empatija, fleksibilnost; prihvaćanje različitosti; prihvaćanje vlastite pogrešivosti; otvorenost prema novim pristupima; rad s emocijama; usavršavanje u barem jednoj metodi;

prilagođavanje izazovima; donošenje odluka; aktivno slušanje; kreativnost i snalažljivost; spremnost na odvajanje od starih stavova i uvođenje novih stavova; sposobnost očuvanja mentalnog zdravlja i sprečavanje utjecaja stresa na život; rješavanje sukoba te nošenje sa stresom. Sudionici istraživanja također ističu važnost kontinuiranog razvoja specifičnih vještina u sklopu cjeloživotnog učenja, a to su: poznavanje različitih strategija i tehnika rada s korisnicima; svakodnevno učenje, usvajanje i usavršavanje svih metoda u radu; poznavanje specifičnih metoda u radu; kreiranje planova i podrški, provođenje edukacijsko-rehabilitacijske procjene... Od ostalih tema navode važnost razvijanja kompetencija: supervizija; senzorna integracija; zastupanje profesije; samopromocija; upotreba asistivne tehnologije.

Analizom odgovora na pitanje „*Koju temu smatrate važnom, a da nije obuhvaćena ovim upitnikom?*“, sudionici istraživanja ističu teme:

- edukacija i stručno usavršavanje
- profesionalni razvoj i radni uvjeti
- prepoznatljivost i promocija struke
- komunikacija s roditeljima
- transdisciplinarna suradnja
- briga o mentalnom zdravlju
- problemi u sustavu odgoja i obrazovanja.

Sudionici istraživanja smatraju kako Upitnikom nisu obuhvaćene teme vezane uz edukaciju i stručno usavršavanje, odnosno područja: neformalno obrazovanje, dodatno završene edukacije, stručno usavršavanje i kompetentnost u pojedinom području i superviziranje u istom području, kvaliteta praktičnog rada i vježbi. Također navode teme: sigurnost na radnom mjestu, prepoznavanje kritičnih područja u radu i nedostatak stručne pomoći u sklopu profesionalnog razvoja te u sklopu teme problemi u sustavu odgoja i obrazovanja, područja: izazovi u provođenju inkluzije u obrazovnom sustavu, kapaciteti obrazovnih ustanova te pomoćnici u nastavi. Sudionici istraživanja također smatraju kako su teme: asistivna tehnologija, nepoželjni oblici ponašanja te zadovoljstvo Hrvatskom komorom edukacijskih rehabilitatora važne, a nisu obuhvaćene Upitnikom.

4.5. Rasprava

U ovom istraživanju je sudjelovalo 130 sudionika istraživanja ženskog spola te sedam sudionika istraživanja muškog spola. Ova razlika u spolnoj distribuciji odražava trend u struci, gdje je zaposlen većinski udio osoba ženskog spola. Uzorak sudionika istraživanja je obuhvatio širok raspon dobnih skupina što je u skladu s očekivanjima s obzirom na heterogenost radne populacije stručnjaka edukacijskih rehabilitatora. Gotovo polovica sudionika istraživanja je završila integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa, a najviša završena razina studija kod gotovo polovice sudionika istraživanja je diplomski studij.

Kada su u pitanju godine radnog staža, sudionici istraživanja su naveli informacije o ukupnom radnom stažu, radnom stažu u struci i u trenutnom području rada. Raspodjela sudionika istraživanja s obzirom na ukupne godine radnog staža i ukupne godine radnog staža u struci te njihovi prosječni rezultati su gotovo pa jednaki što nam sugerira da sudionici istraživanja imaju dugotrajno iskustvo rada unutar struke. Raspodjela sudionika istraživanja s obzirom na ukupne godine radnog staža u trenutnom području rada malo se razlikuje od ostale dvije raspodjele zbog toga što je s obzirom na ukupne godine radnog staža u trenutnom području rada najviše sudionika s „1 – 5 godina“, a s obzirom na ukupne godine radnog staža općenito i u struci najviše sudionika s „više od 20 godina“. To nam sugerira da su sudionici istraživanja tijekom karijere mijenjali područja rada u kojima rade što može biti rezultat osobnog i profesionalnog razvoja ili su se prilagođavali dinamičnim potrebama na tržištu rada.

Što se tiče trenutnog područja rada najveći dio sudionika istraživanja je zaposlen u području odgoja i obrazovanja što odgovara i najvećoj potražnji stručnjaka edukacijskih rehabilitatora u ovom području, a najmanje sudionika istraživanja je zaposleno u svim ostalim područjima, izuzev područja socijalne skrbi u kojem ipak radi nešto više sudionika istraživanja. Što se tiče veličine mjesta rada, najveći dio sudionika istraživanja, na temelju osobne procjene, radi u velikom gradu što je u skladu s najvećom ponudom radnih mjesta edukacijskih rehabilitatora u Gradu Zagrebu.

Što se tiče visine plaće, dio sudionika istraživanja ima plaću „do 1200 eura“ što može biti rezultat rada nekih sudionika na pola radnog vremena, kako i navodi jedna sudionica istraživanja u

dodatnom neobaveznom pitanju vezanom uz sugestije i povratne informacije na Upitnik. Najveći broj sudionika ima plaću „1200 – 1400 eura“ te je moguće da rad u velikom gradu kao što je Zagreb može biti povezan s većom plaćom zbog konkurentnijeg tržišta rada i viših životnih troškova. Također, 16 sudionika istraživanja imaju višu završenu razinu obrazovanja od ostalih sudionika istraživanja što sugerira da imaju i veću plaću.

Pri daljnjem sagledavanju dobivenih rezultata, važno je imati na umu podjele sudionika istraživanja prema sociodemografskim podacima zbog toga što upravo ove podjele mogu utjecati na varijacije među rezultatima.

4.5.1. Rasprava o deskriptivnim rezultatima

Sudionici istraživanja su pokazali srednju razinu zadovoljstva fakultetskim obrazovanjem i stečenim kompetencijama s umjerenom razinom slaganja. Neke su tvrdnje dobile visoke ocjene zadovoljstva, dok su druge ocijenjene nižim ocjenama, posebno tvrdnja o superviziranju rada prvostupnika, što ukazuje na različite percepcije među sudionicima istraživanja. Ukupno gledano, prosječna ocjena zadovoljstva fakultetskim obrazovanjem na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu je $3,64 \pm 0,915$, sugerirajući srednju razinu zadovoljstva i umjerenu razinu slaganja. Iako su sudionici istraživanja općenito izrazili srednju razinu zadovoljstva fakultetskim obrazovanjem s umjerenom razinom slaganja, važno je istaknuti da su se pojavili i određeni znakovi nezadovoljstva, posebno potreba za preispitivanjem i prilagodbom kurikulumu studijskih programa koja treba biti usmjerena prema integraciji novih područja kompetencija poput suradnje i komunikacije s roditeljima djece s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom te suradnicima i stručnjacima, razvoja praktičnih vještina za pružanje podrške obitelji, očuvanja mentalnog zdravlja te razvoja specifičnih vještina za rad s različitim populacijama. S obzirom na najvišu završenu razinu studija sudionici istraživanja većinom navode jednaki nedostatak kompetencija što sugerira da kroz godine nije došlo do potrebnih promjena u sklopu kurikulumu studijskih programa. S druge strane, prema Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (n.d.) stručnjaci edukacijski rehabilitatori bi trebali posjedovati sve gore navedene kompetencije

za koje sudionici istraživanja navode da nisu obuhvaćene tijekom njihovog studija, a trebali bi ih posjedovati nakon završetka akademskog obrazovanja.

Iako su sudionici istraživanja izrazili visoku razinu kompetencija i slaganja, posebno u pružanju podrške drugima i razumijevanju njihovih emocija, zaključci iz otvorenog pitanja „*Koje kompetencije smatrate da je važno usvojiti i razvijati nakon završenog studija u sklopu cjeloživotnog učenja?*“ sugeriraju da ipak postoji izražena potreba za razvojem komunikacijskih i socijalnih vještina potrebnih za profesionalni rad, suradnju s drugim stručnjacima te izgradnju partnerskih odnosa s obiteljima korisnika. S druge strane, neka područja kompetencija, poput procjene funkcioniranja i potreba, ocijenjena su nižim ocjenama. Također, zaključcima iz otvorenog pitanja „*Koje kompetencije smatrate da je važno usvojiti i razvijati nakon završenog studija u sklopu cjeloživotnog učenja?*“ možemo vidjeti kako sudionici istraživanja ističu potrebu za usvajanjem kompetencija potrebnih za poznavanje, praćenje i korištenje novih metoda rada i procjena što odgovara nižim ocjenama. Ostali odgovori sugeriraju da sudionici istraživanja vide cjeloživotno učenje kao sveobuhvatan proces koji obuhvaća ne samo usvajanje i razvoj profesionalnih kompetencija, već i osobnih kompetencija. Također ističu potrebu za praćenjem suvremenih znanstvenih spoznaja, tehnologija i zakonskih promjena unutar struke, brigu o mentalnom zdravlju te stjecanje osobnih kompetencija poput kritičkog promišljanja, empatije, fleksibilnosti, kreativnosti...

Kada je riječ o osjećaju odgovornosti, sudionici istraživanja su izrazili visok osjećaj odgovornosti i slaganja u navedenim tvrdnjama u Upitniku. Sudionici istraživanja su se posebno osjećali odgovornima za očuvanje vlastite mentalne dobrobiti te za vlastito stručno usavršavanje, a najmanje za uvođenje promjena u sustav. U otvorenom pitanju „*Koju temu smatrate važnom, a da nije obuhvaćena ovim upitnikom?*“ jedna od tema je i zadovoljstvo Hrvatskom komorom edukacijskih rehabilitatora. Iako se ta tema ne može direktno povezati s osjećajem odgovornosti za uvođenje promjena u sustav, može se pretpostaviti da sudionici istraživanja smatraju da je komunikacija i suradnja s relevantnim organizacijama, poput Hrvatske komore edukacijskih rehabilitatora, važna za poboljšanje kvalitete sustava i unaprjeđenje prakse.

Rezultati pokazuju srednju razinu zadovoljstva na radnom mjestu, najveće zadovoljstvo je prema odnosima s korisnicima i kolegama, a najniže ocjene dobila je tvrdnja zadovoljstva visinom plaće. Najniža razina slaganja zabilježena je kod tvrdnje vezane uz financijsku podršku poslodavca za stručno usavršavanje. Ovaj rezultat pokazuje da poslodavci različito percipiraju svoju odgovornost u financijskom poticanju svojih zaposlenika na stručno usavršavanje. Bilo bi korisno istražiti postoje li razlike prema sustavima, odnosno područjima rada edukacijskih rehabilitatora, kako bi se bolje razumjelo zašto je razina slaganja najniža.

Neki odgovori sudionika istraživanja na pitanje *"Koje kompetencije smatrate da bi bilo važno steći tijekom studija, a imate dojam da nisu obuhvaćene tijekom Vašeg studija?"* ukazuju na potrebu za stjecanjem kompetencija važnih za komunikaciju i suradnju sa suradnicima i ostalim stručnjacima te rad s djecom i osobama s poremećajem iz spektra autizma. Stoga možemo zaključiti kako su sudionici istraživanja nakon studija bili primorani samostalno razviti potrebne vještine kako bi njihovo zadovoljstvo bilo na primjerenj razini.

4.5.2. Rasprava o korelacijskim rezultatima

U istraživanju je provedena korelacijska analiza podataka koristeći Spearmanov koeficijent korelacije zbog korelacije ranga (odgovori sudionika su bilježeni na Likertovoj ljestvici), a razina statističke značajnosti postavljena je na $p < 0,05$.

Prva hipoteza, koja pretpostavlja da postoji pozitivna povezanost između samoprocijenjene kompetentnosti sudionika i njihovog zadovoljstva na radu, potvrđena je, a rezultati pokazuju statistički značajnu povezanost između samoprocjene kompetentnosti sudionika i njihovog zadovoljstva na radu. Iako je veličina korelacije slaba, njezin pozitivan smjer sugerira da veća samoprocijenjena kompetentnost sudionika povećava njihovo zadovoljstvo na radu, dok manja kompetentnost ima suprotan učinak. Ovi se rezultati mogu povezati s istraživanjem autorica Bakotić i Vojković (2011) koje su ustanovile da više zadovoljstvo na radu dovodi do boljih individualnih performansi, a te poboljšane performanse dodatno povećavaju zadovoljstvo na radu. Rezultate također podražavaju razmišljanja autora Ricijaš, Huić i Branica (2007) koji govore da

osoba koja sebe percipira kao kompetentnu vjerojatnije će iskazivati više samopoštovanje, što nadalje doprinosi profesionalnom razvoju i uspjehu.

Druga hipoteza, koja pretpostavlja postojanje pozitivne povezanosti između samoprocijenjene kompetentnosti sudionika i njihovog osjećaja odgovornosti, također je potvrđena, a veličina korelacije je umjerena, sugerirajući da veća samoprocijenjena kompetentnost sudionika rezultira većim osjećajem odgovornosti i suprotno. Osjećaj odgovornosti na radu se jednim dijelom može smatrati i individualnim performansama tako da ovu povezanost također možemo povezati s istraživanjem autorica Bakotić i Vojković (2011). Uz to, moguće je da viša razina kompetencija sudionicima istraživanja pruža osjećaj sigurnosti u donošenju odluka i preuzimanju inicijative pa se samim time i povećava osjećaj odgovornosti.

Treća hipoteza, koja pretpostavlja postojanje pozitivne povezanosti između osjećaja odgovornosti sudionika i njihovog zadovoljstva na radu, također je potvrđena. Rezultati pokazuju statistički značajnu povezanost između osjećaja odgovornosti sudionika i njihovog zadovoljstva na radu te, iako je veličina korelacije slaba, njezin pozitivan smjer sugerira da veći osjećaj odgovornosti sudionika doprinosi većem zadovoljstvu na radu. Moguće je da osjećaj odgovornosti potakne osobu na aktivno profesionalno usavršavanje i osobni razvoj, te upravo taj osjećaj postignuća i rasta pruža veću mogućnost da će se osoba osjećati zadovoljnije tijekom rada. Autorice Bakotić i Vojković (2013, prema Gazilj, 2018) navode kako je ključno osigurati zadovoljstvo na radu zaposlenika zbog toga što zadovoljni zaposlenici pokazuju veću predanost i posvećenost prema izvršavanju svojih radnih obaveza.

4.5.3. Rasprava o komparacijskim rezultatima

Iako su deskriptivni parametri pokazali određene varijacije u prosječnim rangovima za različite dobne skupine, rezultati Kruskal-Wallis testa nisu pokazali statistički značajne razlike u samoprocijenjenoj kompetentnosti, osjećaju odgovornosti i zadovoljstvu na radu među različitim dobnim skupinama sudionika što sugerira da unatoč određenim razlikama u prosječnim rangovima, dob sudionika nije imala značajan utjecaj na ove varijable u okviru ovog istraživanja.

Zbog neravnomjerne raspodjele sudionika istraživanja u različitim kategorijama s obzirom na završeni studij/modul, sudionici istraživanja iz kategorije "Rehabilitacija osoba oštećena vida" nisu uključeni u obradu ovih podataka, a rezultati pokazuju da nije postojala statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti i osjećaju odgovornosti s obzirom na završeni studij/modul sudionika istraživanja. Međutim, utvrđena je statistički značajna razlika u zadovoljstvu na radu između sudionika istraživanja sa završenim modulom "Rehabilitacija, sofrologija, kreativne i art/ekspresivne terapije" i studijem "Integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa", pri čemu su sudionici istraživanja s integriranim studijem pokazali viši prosječni rang zadovoljstva. Možemo pretpostaviti da su te razlike prisutne zbog toga što sudionici istraživanja sa završenim studijem „Integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa“ imaju više godina radnog iskustva tijekom kojeg su se bolje upoznali s radnim zahtjevima i kako im se treba prilagoditi. Međutim, potrebno je istaknuti i kako ta razlika nije utvrđena između sudionika istraživanja koji su završili modul „Inkluzivna edukacija i rehabilitacija“ i onih sa završenim studijem „Integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa“.

Zbog male zastupljenosti sudionika istraživanja s najvišim završenim specijalističkim i doktorskim studijima, analiza je uključivala samo kategorije "diplomski studij" i "integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa". Rezultati pokazuju da ne postoji statistički značajna razlika u samoprocijenjenoj kompetentnosti i osjećaju odgovornosti između ove dvije skupine, ali pronađena je značajna razlika u zadovoljstvu na radu, pri čemu sudionici istraživanja s integriranim studijem prije uvođenja Bolonjskog procesa pokazuju viši prosječni rang zadovoljstva na radu. Ta se razlika može također objasniti time da ova skupina sudionika ima više godina radnog iskustva tijekom kojeg su imali više vremena da se upoznaju i prilagode radnim zahtjevima.

Istraživanje je pokazalo da ukupne godine radnog staža, bilo općenito ili u struci, ne utječu značajno na samoprocijenjenu kompetentnost, osjećaj odgovornosti i zadovoljstvo na radu. Međutim, ukupne godine radnog staža u trenutnom području rada mogu utjecati na osjećaj odgovornosti. Proveden je Mann-Whitney test kako bi se detaljnije ispitalo između kojih grupa sudionika istraživanja postoje značajne razlike u osjećaju odgovornosti te su rezultati pokazali da

postoji statistički značajna razlika između sudionika istraživanja s „1 – 5 godina“ i „11 – 20 godina“ radnog staža u trenutnom području rada, pri čemu sudionici istraživanja s „1 – 5 godina“ imaju viši prosječni rang osjećaja odgovornosti. Značajne razlike u ostalim usporedbama između grupa sudionika nisu pronađene. Neki od mogućih objašnjenja ovakvih rezultata su veća početna motivacija i ambicija koju zaposlenici uobičajeno pokazuju na početku svojeg profesionalnog razvoja. Moguće je i da sudionici istraživanja s „1 – 5 godina“ radnog staža u trenutnom području rada percipiraju da se od njih očekuje da pokazuju visoku razinu odgovornosti na radu kako bi se dokazali u novom radnom okruženju.

Istraživanje je također pokazalo da ni veličina mjesta rada ni visina plaće ne utječu značajno na samoprocijenjenu kompetentnost, osjećaj odgovornosti i zadovoljstvo na radu među sudionicima istraživanja. Ovi rezultati sugeriraju da su među sudionicima istraživanja možda važnije osobne karakteristike nego vanjski uvjeti rada poput veličine mjesta rada i visine plaće, što je potrebno dodatno istražiti.

5. Zaključak

Ovim se istraživanjem htjela procijeniti razina kompetentnosti, osjećaj odgovornosti i zadovoljstva na radu edukacijskih rehabilitatora koji su zaposleni u Republici Hrvatskoj. Jasnije razumijevanje navedenih tema omogućit će kvalitetniju identifikaciju potencijalnih izazova s kojima se stručnjaci susreću tijekom svog rada. Osim toga, istraživanje pruža određene smjernice za razvoj podrške stručnjacima kako bi bili zadovoljniji te kako bi njihove edukacijsko-rehabilitacijske usluge bile kvalitetne i učinkovite.

Istraživanje je obuhvatilo 137 sudionika istraživanja, od kojih je većina ženskog spola, što odražava opću spolnu strukturu struke edukacijskih rehabilitatora. S obzirom na ostale sociodemografske podatke uzorak je bio heterogen tako nam pružajući uvid u različite perspektive prema promatranim varijablama. Analizom i obradom dobivenih podataka, dobiveno je nekoliko ključnih zaključaka:

- Obradom podataka od ukupno 11 postavljenih hipoteza, tri su potvrđene, a pet ih je odbačeno. Preostale tri hipoteze nisu potvrđene u potpunosti, ali su uočene statistički značajne razlike u barem jednom od tri područja mjerenja čime se otvara prostor za daljnja istraživanja.
- Sudionici istraživanja su iskazali srednje zadovoljstvo fakultetskim obrazovanjem, stavljajući poseban naglasak na potrebu za unapređenjem kurikuluma kako bi se bolje obuhvatile ključne kompetencije koje su im potrebne za rad poput suradnje i komunikacije s roditeljima, obitelji, suradnicima te drugim stručnjacima, razvoja praktičnih vještina za pružanje podrške obitelji, očuvanja mentalnog zdravlja te razvoja specifičnih vještina za rad s različitim populacijama s kojima rade stručnjaci edukacijski rehabilitatori. Iako su izrazili visoku razinu kompetencija u pružanju podrške i u razumijevanju emocija drugih, u otvorenom su pitanju naglasili potrebu za daljnjim razvojem komunikacijskih i socijalnih vještina. Sudionici istraživanja su sveukupno pokazali visok osjećaj odgovornosti, posebno prema očuvanju mentalnog zdravlja i stručnom usavršavanju, a kod samoprocjene zadovoljstva na radu, najveće zadovoljstvo je bilo iskazano prema odnosima s korisnicima i suradnicima te najmanje prema visini plaće.
- Pronađena je jasna pozitivna povezanost između samoprocijenjene kompetentnosti, osjećaja odgovornosti i zadovoljstva na radu kod sudionika istraživanja i suprotno. S obzirom na sociodemografske podatke (dob, ukupne godine radnog staža, ukupne godine radnog staža u struci, veličina mjesta rada te visina plaće) nisu pronađene razlike između sudionika istraživanja prema procjenjivanim varijablama. Ipak, može se uočiti kako sudionici s najmanjim radnim iskustvom u trenutnom području rada pokazuju veći osjećaj odgovornosti. Također, sudionici s najvišom završenom razinom studija integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa su iskazali veće zadovoljstvo na radu u odnosu na sudionike koji su studij završili nakon uvođenja Bolonjskog procesa..

Iako sudionici istraživanja ukazuju na visoku razinu pojedinih kompetencija, postoji potreba za dodatnim razvojem specifičnih kompetencija kako bi se bolje odgovorilo na zahtjeve dinamičnog radnog okruženja i očekivanja korisnika edukacijsko-rehabilitacijskih usluga. Rezultati

istraživanja naglašavaju važnost kontinuiranog razvoja kompetencija, promicanja osjećaja odgovornosti te zadovoljstva na radu kako bi se osigurali temelji za kvalitetno cjeloživotno učenje stručnjaka edukacijskih rehabilitatora, daljnje unapređenje struke te poboljšanje radnih uvjeta stručnjaka. Važno je razumjeti i promicati navedena područja kako bi se poboljšao sveukupni osobni i profesionalni život stručnjaka.

Preporučaju se daljnja istraživanja s ravnomjernije raspoređenim uzorkom i uključivanjem preporuka koje su stručnjaci edukacijski rehabilitatori naveli te detaljnije istraživanje specifičnih područja kompetencija za koje smatraju da postoji mjesta za unapređenjem.

6. Literatura

1. Bakotić, D. i Vojković, I. (2011). VEZA IZMEĐU ZADOVOLJSTVA NA RADU I INDIVIDUALNIH PERFORMANSI. *Poslovna izvrsnost*, 7 (1), 31-43.
<https://hrcak.srce.hr/106138>
2. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet. (n.d.-a). *Diplomski studij Edukacijska rehabilitacija*.
https://www.erf.unizg.hr/studiji/diplomski_studiji/edukacijska_rehabilitacija
3. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet. (n.d.-b). *O fakultetu - Povijest*.
https://www.erf.unizg.hr/o_fakultetu/povijest
4. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet. (n.d.-c). *Stručni projekti*.
https://www.erf.unizg.hr/istrazivanje/strucni_rad/projekti?_v1=LBmADhXdH1CT9GWLd9v4hf6m-skGfzsQzTiSEBnx_t3PxdsjMWpg81sM9LvA8KTMGifW6EAYIArkTxwoAJDFZOOxIKWw85V8ntjWzgJpFwpz5GDG&_lid=69803
5. Gazilj, M. (2018). *Kvaliteta radnog života edukacijskih rehabilitatora* [Diplomski rad, Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet].
<https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:158:831204>
6. Grgić, A. (2018). *Procjena profesionalnih kompetencija, obima i organizacije poslova edukacijskih rehabilitatora stručnih suradnika u redovnim osnovnim školama* [Diplomski rad, Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet].
<https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:158:285372>
7. Hrvatska komora edukacijskih rehabilitatora. (2021). *Etički kodeks edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti*. <https://hker.hr/data/documents/eticki-kodeks-hker.pdf>
8. Hrvatska komora edukacijskih rehabilitatora. (n.d.) *O nama*. <https://hker.hr/o-nama>

9. Hrvatski kvalifikacijski okvir (n.d.) *Standard zanimanja - Edukacijski rehabilitator/Edukacijska rehabilitatorica*. <https://hko.srce.hr/registar/standard-zanimanja/detalji/358>
10. Huić, A., Ricijaš, N. i Branica, V. (2010). KAKO DEFINIRATI I MJERITI KOMPETENCIJE STUDENATA – VALIDACIJA SKALE PERCIPIRANE KOMPETENTNOSTI ZA PSIHOSOCIJALNI RAD. *Ljetopis socijalnog rada*, 17 (2), 195-221. <https://hrcak.srce.hr/58882>
11. Jurišić, V. (2020). *MOTIVACIJA I ZADOVOLJSTVO ZAPOSLENIKA NA PRIMJERU PODUZEĆA ORVAS YACHTING* [Diplomski rad, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet]. <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:935814>
12. Kaslow, N. J. (2004). Competencies in Professional Psychology. *American Psychologist*, 59 (8), 774–781. <https://doi.org/10.1037/0003-066x.59.8.774>
13. Kovač, M. (2021). *Kompetencije edukacijskog rehabilitatora za suradnju s roditeljima djece s teškoćama u razvoju* [Diplomski rad, Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet]. <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:158:492153>
14. Mudronja, A. (2019). *Sindrom sagorijevanja na radu (burnout sindrom) kod edukacijskih rehabilitatora* [Diplomski rad, Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet]. <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:158:466144>
15. Plastić, P. (2020). *Uloga edukacijskog rehabilitatora u hrvatskom sustavu inkluzivnog odgoja i obrazovanja* [Diplomski rad, Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet]. <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:158:775923>

16. Proroković, A., Miliša, Z. i Knez, A. (2009). Radne vrijednosti i zadovoljstvo poslom s obzirom na neke sociodemografske značajke. *Acta Iadertina*, 6 (1), 0-0.
<https://hrcak.srce.hr/190066>
17. Ricijaš, N., Huić, A. i Branica, V. (2006). Zadovoljstvo studijem i samoprocjena kompetentnosti studenata nekih pomagačkih profesija. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, 42 (2), 51-68. <https://hrcak.srce.hr/16740>
18. Zakon o edukacijsko-rehabilitacijskoj djelatnosti NN 18/22.
19. Žižak, A. (1997). ELEMENTI PROFESIONALNE KOMPETENTNOSTI SOCIJALNIH PEDAGOGA. *Kriminologija i socijalna integracija*, 5 (1-2), 1-10.
<https://hrcak.srce.hr/94172>

Prilog: Anketni upitnik- *Samoprocjena kompetentnosti, odgovornosti i zadovoljstva na radu*

Spol: *

- muški
- ženski
- ostalo

Dob: *

Molim Vas da dob navedete u formi brojeva (npr.30)

Vaš odgovor _____

Završeni studij/modul: *

- Inkluzivna edukacija i rehabilitacija
- Rehabilitacija osoba oštećena vida
- Rehabilitacija, sofrologija, kreativne i art/ekspresivne terapije
- Integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa

Najviša završena razina studija: *

- diplomski studij
- integrirani studij prije uvođenja Bolonjskog procesa
- specijalistički studij
- doktorski studij

Ukupne godine radnog staža: *

- 1-5 godina
- 6-10 godina
- 11-20 godina
- više od 20 godina

Ukupne godine radnog staža u struci: *

- 1-5 godina
- 6-10 godina
- 11-20 godina
- više od 20 godina

Područje rada u kojem ste trenutno zaposleni: *

Ukoliko ste zaposleni u nekom od prvih šest navedenih područja rada, u **kombinaciji** s (vlastitom) samostalnom djelatnosti, molim Vas da označite samo područje rada koje nije samostalna djelatnost te da u nastavku anketnog upitnika odgovarate na pitanja vezano isključivo uz to označeno područje rada.

- odgoj i obrazovanje
- socijalna skrb
- zdravstvo
- profesionalna orijentacija/rehabilitacija i zapošljavanje
- znanost
- civilno društvo
- samostalna djelatnost

Ukupne godine radnog staža u trenutnom području rada: *

- 1-5 godina
- 6-10 godina
- 11-20 godina
- više od 20 godina

Županija u kojoj **radite**: *

- Grad Zagreb
- Zagrebačka
- Krapinsko-zagorska
- Sisačko-moslavačka
- Karlovačka
- Varaždinska
- Koprivničko-križevačka
- Bjelovarsko-bilogorska
- Primorsko-goranska
- Ličko-senjska
- Virovitičko-podravska
- Požeško-slavonska
- Brodsko-posavska
- Zadarska
- Osječko-baranjska
- Šibensko-kninska
- Vukovarsko-srijemska
- Splitsko-dalmatinska
- Istarska
- Dubrovačko-neretvanska
- Međimurska

Veličina mjesta u kojem **radite**: *

- manje mjesto
- manji grad
- veći grad
- veliki grad

Visina plaće: *

Ukoliko ste zaposleni u kombinaciji s (vlastitom) samostalnom djelatnosti, molim Vas da navedete isključivo plaću koju primete iz odabranog područja.

- manje od 800 eura
- 800 eura - 1000 eura
- 1000 eura - 1200 eura
- 1200 eura - 1400 eura
- 1400 eura - 1600 eura
- više od 1600 eura

Molim Vas da u nastavku Upitnika navedete u kojoj mjeri se slažete s navedenim tvrdnjama na skali Likertovog tipa od 5 stupnjeva:

- 1 - "u potpunosti se ne slažem"
- 2 - "ne slažem se"
- 3 - "niti se slažem, niti se ne slažem"
- 4 - "slažem se"
- 5 - "u potpunosti se slažem"

Pitanja vezana uz fakultetsko obrazovanje

Ovim dijelom upitnika želim ispitati Vaše zadovoljstvo fakultetskim obrazovanjem na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te doprinos tog obrazovanja Vašem profesionalnom radu.

Fakultetsko obrazovanje omogućilo mi je usvajanje ovih znanja, vještina i stavova:

Uspješno sudjelovanje u profesionalnoj interdisciplinarnoj suradnji (u edukaciji, rehabilitaciji i kliničkoj praksi). *

1 2 3 4 5

u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Obavljanje neposrednog odgojno-obrazovnog rada s osobama s teškoćama u razvoju. *

1 2 3 4 5

u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Pružanje savjeta drugim stručnjacima. *

1 2 3 4 5

u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Pružanje savjeta roditeljima/skrbnicima. *

1 2 3 4 5

u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Superviziranje rada prvostupnika. *

1 2 3 4 5

u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Učinkovito pretraživanje literature, baza podataka i drugih izvora informacija relevantnih za edukacijsku rehabilitaciju. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Planiranje znanstvenih istraživanja u području edukacijske rehabilitacije. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Provođenje znanstvenih istraživanja u području edukacijske rehabilitacije. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Razvijanje svijesti o provođenju profesionalne etike i odgovornosti. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Prepoznavanje potrebe i spremnosti za uključivanje u cjeloživotno učenje. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Fakultetski program mi je pružio relevantna znanja i vještine koje su direktno primjenjive na moje stvarne radne zahtjeve. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Zadovoljan/a sam ukupnim fakultetskim obrazovanjem na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Samoprocjena kompetentnosti

U ovom dijelu ankete procjenjujete u kojoj mjeri smatrate da posjedujete navedene opće i specifične kompetencije.

Uvijek sam otvoren/a za promjene i lako se prilagođavam novim zahtjevima na poslu. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Veoma sam kreativna osoba i često dolazim do originalnih ideja. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Ustrajan/a sam u ostvarivanju ciljeva čak i kada se suočim s izazovima ili preprekama. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Smatram da sam veoma sposoban/a u prepoznavanju problema u radnom okruženju. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

S lakoćom pronalazim kreativna i inovativna rješenja za probleme koji zahtijevaju različite pristupe. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

S lakoćom uspostavljam dobar odnos i učinkovito komuniciram s drugima. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Uspješno se nosim sa stresnim situacijama na poslu i održavam produktivnost. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

S lakoćom prepoznajem i razumijem emocije drugih ljudi. *

1 2 3 4 5

u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Aktivno nastojim pružiti podršku i razumijevanje drugima. *

1 2 3 4 5

u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Smatram se odlično informiranim/om o novim metodama i pristupima u mom području rada. *

1 2 3 4 5

u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Aktivno sudjelujem u usvajanju i primjeni novih metoda i pristupa u mom području rada. *

1 2 3 4 5

u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Osjećam se veoma kompetentnim/om u provođenju detaljne, kvalitetne i precizne *
procjene funkcioniranja i potreba.

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Poznajem različite postupke individualizacije i prilagodbe. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Znam primijeniti različite postupke individualizacije i prilagodbe na odgovarajući *
način u praksi.

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Osjećam se veoma kompetentnim/om u tumačenju teškoća i potreba korisnika s *
kojima radim na način koji je jasan i primjeren sugovorniku.

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Odgovornost edukacijskih rehabilitatora

Ovim dijelom upitnika želim ispitati Vašu razinu osjećaja odgovornosti na radu.

Osjećam se odgovornim/om za vlastito stručno usavršavanje. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Osjećam se odgovornim/om za napredak korisnika s kojima radim. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Osjećam se odgovornim/om za uvođenje promjena u sustav. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Osjećam se odgovornim/om za kreiranje pozitivne radne klime. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Osjećam se odgovornim/om za čuvanje i podizanje ugleda struke. *

1 2 3 4 5

u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Osjećam se odgovornim/om za očuvanje vlastite mentalne dobrobiti. *

1 2 3 4 5

u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Zadovoljstvo na radu edukacijskih rehabilitatora

Ovim dijelom upitnika želim ispitati Vaše zadovoljstvo na radu.

Radno okruženje i atmosfera na mojem radnom mjestu su poticajni. *

1 2 3 4 5

u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Osigurano mi je vrijeme za stručno usavršavanje. *

1 2 3 4 5

u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Moj poslodavac financijski podržava moje stručno usavršavanje. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Imam mogućnosti za napredovanjem na radnom mjestu. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Zadovoljan/a sam visinom plaće. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Zadovoljan/a sam odnosom s korisnicima s kojima radim. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Zadovoljan/a sam odnosom s roditeljima/skrbnicima korisnika. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Zadovoljan/a sam odnosom sa svojim nadređenima. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Zadovoljan/a sam odnosom s kolegama. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Imam dovoljno vremena kako bi izvršio/la sve radne obaveze unutar radnog vremena. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Osjećam se fizički sigurno na svojem radnom mjestu. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Osjećam se psihički sigurno na svojem radnom mjestu. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Radni prostor u kojem radim je adekvatan. *

1 2 3 4 5
u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Na raspolaganju imam dovoljno opreme i materijala koji su mi potrebni za rad. *

1 2 3 4 5

u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Dobivam kvalitetne, redovite i pravovremene povratne informacije o svom radu. *

1 2 3 4 5

u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Zadovoljan/a sam omjerom direktnog rada s korisnicima i obavljanja administrativnih poslova na mom radnom mjestu. *

1 2 3 4 5

u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

U direktnom radu s korisnicima ne moram obavljati poslove drugih stručnjaka. *

1 2 3 4 5

u potpunosti se ne slažem   u potpunosti se slažem

Drage kolegice i kolege, hvala Vam još jednom na doprinosu!

U ovom završnom dijelu upitnika nalazi se nekoliko pitanja otvorenog tipa na koja niste obavezni odgovoriti, no svaki Vaš odgovor cijenim i smatram korisnim za cjelokupno istraživanje.

Koje kompetencije smatrate da bi bilo važno steći tijekom studija, a imate dojam da nisu obuhvaćene tijekom Vašeg studija?

Vaš odgovor

Koje kompetencije smatrate da je važno usvojiti i razvijati nakon završenog studija u sklopu cjeloživotnog učenja?

Vaš odgovor

Koju temu smatrate važnom, a da nije obuhvaćena ovim upitnikom?

Vaš odgovor

Ukoliko imate bilo kakve dodatne komentare, sugestije ili povratne informacije u vezi s ovim anketnim upitnikom, molim Vas da ih navedete.

Vaš odgovor
